

Misjonssambandet

Framlegg for Rådsmøtet 2024:
Retningslinjer for tilsynsordning i
Misjonssambandet

Hovedstyret

30.08. og 09.09.2024

**Verden
for Kristus**

Innhold

1	Innledning.....	4
2	Generell del	5
2.1	Generalforsamlingen 22 – den nye organisasjonsstrukturen.	5
2.2	Hva er en tilsynsordning?.....	5
2.3	Det teologiske fundamentet for tilsynsordningen.	6
2.4	Ny tilsynsordning i NLM	7
2.5	Tilsynsordningens mandat og ansvarsområde	7
2.6	Tilsynsordningens organisatoriske oppbygging.....	7
2.7	Forholdet mellom tilsynsråd/-mann og styre på samme nivå	8
2.7.1	Avgjørelser i saker	8
2.7.2	Rådgivning i saker	9
2.8	Tilsynsrådenes sammensetning, valg eller godkjenning	9
2.8.1	Lovbestemmelser om tilsynsråd	9
2.8.2	Tilsynsorganenes sammensetning	10
2.8.3	Valgbarhet til regionale og nasjonale tilsynsråd	10
2.8.4	Konsekvensen av gjeldende lovbestemmelser	11
2.8.5	Løsningen på ikke samordnede lovbestemmelser.....	12
2.8.6	Fremming av kandidater til tilsynsråd.....	12
2.8.7	Kandidatenes kvalifikasjoner	13
2.8.8	Ny ordning og overgangsregler.....	14
2.9	Forholdet mellom tilsynsrådene ovenfor og nedenfor	15
2.10	Hvordan fanger tilsynsrådene opp aktuelle saker?.....	15
2.11	Tilsynsrådenes interne saksbehandling.	16
2.12	Klage på tilsynsråd sine vedtak	17
2.13	Reaksjoner på tilsynsrådenes avgjørelser.....	18
3	Drøfting av tilsynslinjen på ulike nivå i organisasjonen	19
3.1	Tilsyn nasjonalt.....	19
3.1.1	Rådsmøte.....	19
3.1.2	Nasjonalt tilsynsråd	20
3.2	Tilsyn regionalt	23
3.2.1	Regionalt tilsynsråd.....	23
3.3	Tilsyn lokalt.....	27
3.3.1	Organisering av lokalt tilsyn.....	27
3.3.2	Lokalt tilsynsråd eller tilsynsmann	29
3.3.3	Tilsyn i fellesforsamlinger med andre organisasjoner	31

4	Retningslinjer for tilsyn i Norsk Luthersk Misjonssamband.....	32
4.1	Innledning	32
4.1.1	Struktur for tilsyn i Misjonssambandet	32
4.2	Tilsyn sine oppgaver og ansvar.....	32
4.3	Den nasjonale tilsynsordningen	33
4.3.1	Rådsmøtet.....	33
4.3.2	Rådsmøtets avstemningsregler	34
4.3.3	Nasjonalt tilsynsråd	34
4.4	Den regionale tilsynsordningen	36
4.4.1	Lovgrunnlaget for den regionale ordningen	36
4.4.2	Sammensetning	37
4.4.3	Valg	37
4.4.4	Tilsynsrådets arbeidsrutiner	37
4.4.5	Ansvar og myndighet	37
4.4.6	Regionalt tilsynsråds forhold til lokalt arbeid	37
4.4.7	Regionalt tilsynsråds forhold til regionårsmøtet	38
4.4.8	Regionalt tilsynsråds ansvar overfor regionstyret	38
4.4.9	Regionalt tilsynsråds forhold til regionens ledergruppe.....	38
4.4.10	Regionalt tilsynsråds forhold til rådsmøtet	38
4.4.11	Regionalt tilsynsråds forhold til nasjonalt tilsynsråd.....	38
4.5	Den lokale tilsynsordningen	38
4.5.1	Valg av tilsynsordning	39
4.5.2	Generelt om lokalt tilsyn.....	39
4.5.3	Sammensetning lokalt tilsynsråd	39
4.5.4	Valg når fellesskapet velger ordningen med tilsynsråd	39
4.5.5	Valg dersom fellesskapet velger ordningen med en tilsynsmann.....	40
4.5.6	Den lokale tilsynsordningen overfor fellesskapet og medlemmene.....	40
4.5.7	Lokalt tilsyn overfor styret i misjonsfellesskap med tilsynsråd	40
4.5.8	Det lokale tilsynsordningens forhold til regionalt tilsynsråd	40
5	Overgangsordninger ved etablering av tilsynsordningen	41
5.1	Innledning	41
5.2	Framdrift i etableringen	41
5.3	Overgangsordninger.....	42
5.3.1	For regionale tilsynsråd.....	42
5.3.2	For lokale tilsynsråd i fellesskap som har pastor og har vedtatt å ha tilsynsråd.....	42

5.3.3	Tilsynsordning i fellesskap med ansatt eller ulønnet pastor og som har valgt ordning med en tilsynsmann	42
5.3.4	Tilsynsordning i fellesskap som ikke har egen pastor	42

1 Innledning

Generalforsamlingen i 2022 (GF 22) påla hovedstyret i Misjonssambandet (HS) å komme med «framlegg til prosedyrar om ... korleis relasjonen mellom sentralstyret og tilsynsrådet i siste instans skal ordnast» på neste generalforsamling. Videre ser GF 22 «behov for utfyllande retningslinjer». På bakgrunn av vedtaket og at GF 22 vedtok endrede grunnregler ([G22](#)), har HS satt i gang et arbeid for å utrede og opprette en tilsynsordning på alle nivå i Misjonssambandet (NLM).

Denne utredningen fra HS legges fram for rådsmøtet høsten 2024. Tema er tilsynslinjen og hvordan organisasjonen ivaretar «særskilt hyrde- og læreansvar», også kalt tilsyn. HS ber rådsmøte 2024 om å drøfte tilsynsordningen med foreslåtte retningslinjer og gi HS råd før det fattes vedtak.

Rådsmøtene i 2021 og 2022 drøftet dokumentet «[Menighetstenkning og organisasjonsstruktur i Misjonssambandet](#)» (MOS) som dannet grunnlaget for at GF 22 vedtok endrede grunnregler ([G22](#)). Det er HS sitt ansvar som følge av grunnregelendringene å foreta nødvendige lovendringer og utarbeide retningslinjer før generalforsamlingen i 2025. HS vedtok derfor i desember 23 nye normallover for regioner ([NR23](#)). Regionårsmøtene i alle regionene fulgte opp og vedtok våren 2024 nye lover. I dette saksframlegget drøfter og foreslår HS retningslinjer for tilsyn i NLM. Det forutsettes at ordningen etableres og tydeliggjøres på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå i organisasjonen.

For en bibel-teologisk begrunnelse og beskrivelse av tilsyn og NLMs menighetstenkning (ekkesiologi) viser HS til [MOS](#). Dette dokumentet har et organisatorisk sikte og berører derfor det bibelske grunnlaget for tilsyn bare i oppsummerende avsnitt. I kapittel 2 og 3 nedenfor drøftes tilsynslinjens mandat på de ulike organisasjonsnivåene og forslår hvordan tilsynslinjen organiseres. Kapittel 4 er forslag til «Retningslinjer for tilsyn i Misjonssambandet». Kapittel 5 er forslag til overgangsordninger ved etablering av tilsynslinjen.

HS mener at dokumentet ikke bryter med NLMs bekjennesskrifter ([G22](#) § 2), eller teologiske veiledninger.

Vedtatte dokumentene som det vises til og som legges til grunn i utredningen er:

[Sammen i tjeneste](#) (2012) forkortet SIT12.

[Sammen i tjeneste – en praktisk veiledning](#) (2013) forkortet SIT13.

[Menighetstenkning og organisasjonsstruktur i Misjonssambandet](#) (2024) forkortet MOS.

[Grunnregler for Norsk Luthersk Misjonssamband](#) (2022) forkortet G22.

[Normallov for regioner](#) (2023) forkortet NR23.

Det vises også til:

[Normallover for forsamling/menighet/kirke i NLM med tilsynsråd](#) (2020)

[Normalvedtekter for fellesforsamling med IMF med eldsteråd](#) (2018)

2 Generell del

2.1 Generalforsamlingen 22 – den nye organisasjonsstrukturen.

Mellom generalforsamlingene har HS hittil ledet organisasjonen både teologisk, strategisk og økonomisk med ansvar for å gjennomføre vedtatte strategier og GF-vedtak. I tillegg har HS sammen med råds møte hatt et overordnet hyrde- og læreansvar eller tilsynsansvar for hele organisasjonen.

Vedtaket av G22 forutsetter at det etableres en egen tilsynslinje med tilsyn på alle nivå i organisasjonen.

I sin behandling av G22 gjorde GF22 også følgende vedtak:

«Generalforsamlinga sluttar seg til hovudlinjene i den nye strukturen – slik dei kjem til uttrykk i framlegg til grunnregelendringar i saksførelegget. Sjølv om mange spørsmål har funne ei tilfredsstillande løysing, er det framleis noko uklart korleis relasjonen mellom sentralstyret og tilsynsrådet i siste instans skal ordnast. Det gjeld ikkje minst når vanskar og usemje oppstår, og sentralstyret og tilsynsrådet står mot kvarandre. Med tanke på slike tilfelle er det behov for utfyllande retningslinjer. Generalforsamlinga ber om at hovudstyret kjem med framlegg til prosedyrar om dette på neste generalforsamling.»

G22, som er styrende for NLM sin virksomhet, sier i § 12 om nasjonalt tilsynsråd:

Nasjonalt tilsynsråd har et overordnet ansvar for åndelig tilsyn i organisasjonen og skal derfor oppdateres og involveres i arbeidet med åndelig tilsyn på nasjonalt nivå.

Nasjonalt tilsynsråd skal avlegge rapport til råds møtet samt forberede og kalle inn til råds møte minst en gang årlig.

Nasjonalt tilsynsråd består av fem tilsynsmenn og to varatisynsmenn valgt blant råds møtets valgte representanter. I tillegg møter generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland uten stemmerett. De valgte tilsynsmennene utpeker leder og nestleder.

De valgte representantene i tilsynsrådet skal

- godkjenne ansettelsen av generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland
- godkjenne ansettelse av misjonærer og landsarbeidere med forkynneransvar.

Hovedstyrets tidligere oppgaver og ansvar skal nå deles mellom et sentralstyre og nasjonalt tilsynsråd. NLM får nå helt fra nasjonalt nivå to organisasjonslinjer. Tilsynslinjen skal etableres på tre organisasjonsnivå. Hensikten er å kunne ivareta tilsyn på en forsvarlig måte. Styrene i organisasjonen har et stort ansvar og en saksmengde av svært ulik karakter når de skal lede virksomheten. Råds møtet og tilsynsrådene, nasjonalt, regionalt og lokalt, har som mandat å fokusere på særskilt hyrde- og læreansvar.

2.2 Hva er en tilsynsordning?

Alle kristne har, som vitner, et åndelig ansvar og kall til å veilede sine medmennesker. Oppdraget Guds menighet fikk var å forkynne evangeliet om frelsen i Jesus Kristus til alle folkeslag.

Men det er avgjørende at det åndelige livet næres og vernes. Alle menigheter, forsamlinger, trossamfunn og organisasjoner trenger derfor noen som har et særskilt hyrde- og læreansvar. Tilsynet er en ordning som skal sørge for en helhetlig åndelig omsorg og vern. Noen med nådegave og utrustning som er skikket, bør settes til denne tjenesten. Den må utføres «sannheten tro i kjærlighet».

2.3 Det teologiske fundamentet for tilsynsordningen

Paulus sine brev viser at han var svært opptatt av livet i menighetene. Det gjaldt ikke bare det indre åndelige livet, men også hvordan kristne levde. Gjennom sine reiser og sine brev veiledet han menigheter og mennesker om det kristne livet. Han førte på denne måten et overordnet åndelig tilsyn med menighetene, men i tillegg satte han noen steder inn tilsynsmenn som fikk dette ansvaret. Deres nådegave, utrustning og oppgave beskrives i Det nye testamente.

Tilsynsansvar knyttes i Bibelen særlig til disse begrepene og bibelstedene (Jfr. også MOS s 6-9):

- «Eldste», Apg 14,23; 1 Tim 5,7; Jak 5,16; 1 Pet 5,1-5
- «Forstander», Rom 12,8; 1 Tess 5,12
- «Tilsynsmann», Apg 20,28; Fil 1,1; 1 Tim 3,1-2; 1 Pet 5,2
- «Gjeter» / «hyrde», Ef 4,11; 1 Pet 5,2-3
- «Lærer», Apg 13,1; Ef 4,11; 1 Kor 12,28-29; 1 Tim 2,11 og 4,3; Jak 3,1

Tilsynsansvar har element fra alle disse tjenestene i Bibelen. Oppsummert er det et helhetlig og omsorgsfullt ansvar for menighetens og medlemmenes åndelige ve og vel. Det må legges til rette for at det er gode rammer i menigheten for at troen til den enkelte ivaretas og næres. Det skjer når den åndelige veiledningen som gis i forkynnelse, samtale og forvaltning av sakrament, er sunn og skjer i samsvar med Bibelen. Det innebærer også lærevern, men også hvordan enkeltpersoner opptrer i menigheten og lever. Forsamlingen har et ansvar for at denne tjenesten er i funksjon.

Tilsyns innebærer ikke først og fremst å utøve autoritet og myndighet. Ansvaret innebærer å tjene og være forbilder for fellesskapet. Peter sier for eksempel: *«Vokt den Guds hjord som er hos dere, idet dere har tilsyn med den, ikke av tvang, men frivillig, heller ikke for ussel vinnings skyld, men med villig hjerte, heller ikke som herskere over menighetene som er betrodd dere, men slik at dere blir forbilder for hjorden»* (1. Pet. 5,2–3) Jesus formaner sine disipler om ydmykhet og sier: *"Dere vet at folkenes fyrster undertrykker dem, og stormennene deres styrer med hard hånd. Men slik skal det ikke være blant dere. Den som vil bli stor blant dere, skal være tjeneren deres, og den som vil være først blant dere, skal være slaven deres. Slik er heller ikke Menneskesønnen kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv som løsepeng for mange"* (Matt 20,-25-28).

Å ha tilsynsansvar betyr ikke nødvendigvis at en selv utfører visse oppgaver, men like mye å se til, oppmuntre og legge til rette for at nådegavene i menigheten får rom og frimodighet til å tjene i fellesskapet. Det særskilte hyrde- og læreansvaret handler om å se til at forkynnelsen, sakramentene og praksis i menigheten er i samsvar med Bibel og bekjennelse. Hvert troende menneske trenger forkynnelse, åndelig omsorg og bibelsk veiledning for at den frelsende troen på Jesus skal næres og styrkes. Men også for å bli beskyttet mot villfarelse og ubibelsk lære. Tilsyn er nødvendig både for menigheten som fellesskap, og den enkelte medlem.

NLM må innrette sin tilsynsordning på en måte som samsvarer med Guds ord.

2.4 Ny tilsynsordning i NLM

Hittil har HS sammen med rådsrådet vært organisasjonsleddene som har hatt overordnet tilsynsansvaret i NLM. Dessuten har tilsynsansvaret operativt blitt tillagt generalsekretær, leder Norge, leder utland, regionledere og forsamlingsledere og pastorer, jfr. [SIT13](#). [SIT12](#) s 14 sier at det også er ønskelig at regionstyreleder har tilsynsansvar.

Intensjonen og begrunnelsen for G22 er å tydeliggjøre tilsynsordningen. Vedtaket medfører at tilsyn skal etableres og plasseres på alle nivå i organisasjonen. Et omsorgsfullt tilsyn skjer best så nær arbeidet og menneskene det gjelder. Det fordrer også en bevissthet og tydelighet på hvem som har tilsynsansvar og hvordan det bør utøves. Tilsynsansvarlige sitt ansvar gjelder primært arbeidet på samme organisasjonsnivå. Tilsyn lokalt utøves lokalt, tilsyn regionalt utøves regionalt og tilsyn nasjonal utøves nasjonalt.

I NLM ledes arbeidet på de ulike organisasjonsnivåene av et styre med et åndelig lederansvar. At tilsynsansvar legges til et eget tilsynsråd, umyndiggjør eller fritar ikke styret for det åndelige lederansvaret. I MOS og i SIT12 skjelnes det mellom et åndelig lederansvar og «et særlig hyrde- og læreansvar». I organisasjonsstrukturen som følger av G22, er det behov for å avklare relasjonen mellom styre og tilsynsråd både på nasjonalt-, regionalt- og lokalt nivå. Og ansvarsdeling og myndighet mellom tilsynsrådene på ulikt nivå i organisasjonen må også avklares. Under kapittel 3 blir dette grundigere drøftet.

2.5 Tilsynsordningens mandat og ansvarsområde

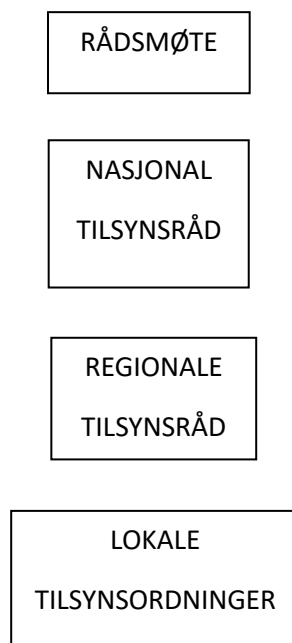
Hvert ledd i tilsynsordningen skal ha sitt definerte mandat. I tillegg til det grunnleggende mandatet fra Bibelen som er nevnt ovenfor, må mandatet utledes av vedtatte lover, vedtekter eller retningslinjer. På hvert organisasjonsnivå i NLM er det vedtatt lover. På nasjonalt og overordnet nivå gjelder grunnreglene. Regionene vedtok våren -24 nye lover som samsvarer med NR23 og tilsynsordningen i G22. Det vil også bli utarbeidet nye lover/vedtekter for lokale misjonsfelleskap. Det skal vedtas retningslinjer for tilsynsordningen som beskriver tilsynsansvaret og som organisasjonsleddene skal forholde seg til.

Alle organisasjonsledd i NLM er forpliktet på de vedtatte grunnreglene.

I alle relasjonen mellom mennesker kan det oppstå større eller mindre konflikter. Tilsynsordningen skal ikke være en ordning for konfliktløsning. Selv om tilsynsansvaret handler om helhetlig åndelig omsorg og vern, går det en grense for hva som er menighetens tilsynsansvar. Tilsynsorganene må unngå å engasjere seg i å hjelpe mennesker som står i familiære konflikter eller i konflikter med sine medmennesker. Tilsynsordningen skal heller ikke behandle saker som skal håndteres etter [«Retningslinjer for håndtering av seksuelle krenkelser»](#), eller varslinger som skal håndteres etter NLM sin ordning for varselhåndtering.

2.6 Tilsynsordningens organisatoriske oppbygging

Tilsynsordningen kan se ut til å være en parallell struktur til dagens organisasjonsstruktur, men ordningen har et avgrenset og tydelig ansvarsområde. Ordningen i NLM kan visualiseres slik:

Det lokale arbeidet i misjonsfelleskapene er grunnlaget og grunnmuren i NLM. Oppstillingen ovenfor sier ikke at øverste nivå er det viktigste leddet, men den viser en logisk oppstilling. Alle ledd i tilsynsordningen har like stor betydning, men har noe ulike mandat og funksjon i organisasjonen.

Nasjonalt tilsynsråd har et forhold til det nye sentralstyret og rådsrådet. Regionale tilsynsråd har et tilsvarende forhold til regionstyrene i sine regioner. De lokale tilsynsordningene har et forhold til styret i den lokale forsamlingen. Dessuten vil tilsynsråd/tilsynsordningen på et nivå ha et forhold til tilsvarende ordning på nivået under eller over. Dette vil bli nærmere drøftet og konkretisert i kapittel 3.

Saker som skal behandles av tilsynsordningen, skal behandles og avgjøres av tilsyn der som den oppstår. Det kan imidlertid være behov for et tilsynsorgan å søke råd hos nivået ovenfor.

2.7 Forholdet mellom tilsynsråd/-mann og styre på samme nivå

Alle organisasjonsnivå i NLM har et styre. Styret leder arbeidet og skal behandle og avgjøre alle saker med unntak av de saker som skal behandles av tilsynsorganet. Av dette følger at det, så langt det er mulig, positivt bør fastsettes hvilke saker som skal behandles og/eller avgjøres av tilsynsordningen. Det erkjennes at det kan være vanskelig å sette en klar grense for hvilke saker som ligger til tilsynsordningen. ([SIT12 s 14](#)) Av den grunn kan det være ulike syn på hvilke saker som skal avgjøres hvor.

Tilsynsorganet skal ha to funksjoner i forhold til styret:

- avgjøre saker som tilsynet har mandat til å behandle.
- være et rådgivende organ for styret.

2.7.1 Avgjørelser i saker

Tilsynsorganene har et klart mandat til å ha et avgjørende ord i saker hvor vurderingene i «særskilt hyrde- og læreansvar» er avgjørende. Det kan være saker om relasjonen mellom medlemmer, i vurdering av forkynnelsen eller behov for åndelig veiledning og omsorg.

Gjensidig informasjon og involvering mellom styre og tilsynsråd kan forebygge og forhindre at det gjøres vedtak i saker som etter styrets eller tilsynsrådets vurdering burde vært behandlet i det andre organet. En uheldig løsning er at tilsynsrådet i etterkant vil overprøve styrevedtak.

Kapittel 3 vil spesifikt gå inn på tilsynsordningen på de tre nivå.

2.7.2 Rådgivning i saker

Styret kan når helst be om råd i saker som skal behandles. Det kan komme opp saker som berører eller også bør vurderes i et «særskilt hyrde- og læreansvar»-perspektiv. Det kan også være tilfeller hvor tilsynsorganet ut fra egen vurdering mener at saker på styrets sakliste berører tilsynsordningens mandat. Styret må da sørge for at tilsynsordningens vurdering kommer med som grunnlag for dets avgjørelse. En god rutine kan derfor være at et tilsynsråd får rede på hvilke saker som skal behandles av et styre på forhånd og at styrereferat formidles til tilsynsrådene.

I en del ansettelsessaker skal tilsynsråd vurdere kandidatenes egnethet. Det gjelder i stillinger som har ansvar for åndelig veiledning, noen lederstillinger og i stillinger hvor forkynnelse er en del av arbeidet. I dokumentet brukes begrepet «åndelig skikket» for å skille vurderinger som tilsyn skal gjøre fra vurderinger som styret alene er ansvarlig for. Dette innebærer en vurdering av kandidatens nådegaver, forpliktelse til Bibelen og NLMs teologiske veiledninger i sin tjeneste, og at vedkommende ikke lever et anstøtelig liv. Tilsynsrådets vurdering av kandidater til nevnte stillinger kan derfor bli avgjørende.

Når tilsynsrådet blir kjent med saker som styret skal behandle, kan rådet be om ytterligere informasjon for å kunne avgjøre om det skal komme med sine synspunkter til styret.

2.8 Tilsynsrådenes sammensetning, valg eller godkjenning

2.8.1 Lovbestemmelser om tilsynsråd

Som grunnlag for drøfting av dette punktet er det behov for å sitere noen lovbestemmelser i G22 og NR23.

Grunnreglene § 12, 3.ledd lyder:

«Nasjonalt tilsynsråd består av fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn valgt blant rådsmøtets valgte representanter. I tillegg møter generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland uten stemmerett. De valgte tilsynsmennene utpeker leder og nestleder.»

Grunnreglene § 13, 4. ledd:

«Rådsmøtet består av de regionale tilsynsrådene (jf. § 17), samt generalsekretær, leder NLM Norge, leder NLM utland, sentralstyrets medlemmer med to varamedlemmer og to medlemmer valgt av landsstyret i NLM ung.»

Grunnreglene § 13, 8. ledd:

«Rådsmøtet velger fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn blant sine medlemmer til nasjonalt tilsynsråd. Disse kan ikke være ansatt ved hovedkontoret eller i regionene.»

Loven for regionene § 4, pkt. 3:

«Valg til regionstyre, barne- og ungdomsråd (BUR), valgkomite og regionalt tilsynsråd (hvert tredje år).»

Loven for regionene § 10, pkt. 2:

«Regionalt tilsynsråd består to valgte tilsynsmenn og en varatilsynsmann som velges for 3 år. Regionleder er medlem av rådet.»

Loven for regionene § 11, 2. ledd:

«I sitt arbeid med å finne kandidater til regionstyre, barne- og ungdomsråd og regionalt tilsynsråd skal valgkomiteen ta hensyn til nådegaver, tjeneste, kompetanse, alder, kjønn og geografi.»

Det er ennå ikke vedtatt nye normallover med bestemmelser om tilsynsordningen for de lokale fellesskapene.

2.8.2 Tilsynsorganenes sammensetning

Tilsynslinjen i NLM består av 4 ledd. På nasjonalt nivå er rådsrådet toppen av pyramiden. Der velges neste ledd som er det nasjonale tilsynsrådet. Videre følger de 7 regionale tilsynsrådene og så et ennå ukjent antall lokale tilsynsråd.

De siterte lovbestemmelsene oppgir antall medlemmer i organene på nasjonalt og regionalt nivå, men det ennå ikke er vedtatt lover med bestemmelser om de lokale tilsynsrådene. Det forutsettes imidlertid at de lokale tilsynsrådene skal ha 3 medlemmer.

Nasjonalt tilsynsråd skal ha 5 tilsynsmenn og 2 varatilsynsmenn. De skal velges av rådsrådet. Rådsrådet består av de regionale tilsynsrådene som har 3 medlemmer hver. NLM er oppbygd av 7 regioner og rådsrådet består derfor av 21 regionale medlemmer hvorav 7 er regionledere. I tillegg er generalsekretæren, leder Norge og leder Utland medlemmer av rådsrådet med samme rettigheter som de regionale representantene.

2.8.3 Valgbarhet til regionale og nasjonale tilsynsråd

Det er viktig å få avklart hvem som er valgbar til de nevnte tilsynsrådene. Svaret på det må søkes og utledes av regionenes lover som ble vedtatt i årsmøtene våren -24, og i grunnreglene G22.

Verken NR23 eller G22 har bestemmelser om at noen i regionene er utelukket fra å være valgbar til regionale tilsynsråd. Unntaket er regionlederen som har fast sete i rådet. NR23 har altså ingen bestemmelse om hvem regionene ha velge inn i sine tilsynsråd. Alle mannlige ansatte i regionene er valgbar og dessuten alle menn som er knyttet til NLM sitt arbeid i regionen. Det kan dermed konkluderes med at alle, både ansatte og alle menn som er med i NLM sin virksomhet i regionen, i prinsippet er valgbar til de regionale tilsynsrådene. Ansatte er ikke unntatt fra å ta plass som tilsynsmenn i regionale tilsynsråd.

De regionale tilsynsrådene er regionenes representanter i rådsrådet. Rådsrådet er pålagt oppgaven å velge medlemmer til nasjonalt tilsynsråd.

GR22 § 13 har derimot bestemmelser om at to grupper ikke er valgbar til det nasjonale tilsynsrådet: *«Rådsrådet velger fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn blant sine medlemmer til nasjonalt tilsynsråd. Disse kan ikke være ansatt ved hovedkontoret eller i regionene.»*

Menn som ikke kan velges som medlemmer i det nasjonale tilsynsrådet, er:

- De som en ansatt ved hovedkontoret.
- De som er ansatt i regionene.

2.8.4 Konsekvensen av gjeldende lovbestemmelser

Hvert tredje år, dvs. i rådsmøtene, etter GF skal det velges nasjonalt tilsynsråd for kommende treårsperiode. Grunnreglene § 13, 8. ledd fastslår at tilsynsrådet skal velges av rådsmøtets medlemmer, men fastslår også at personer i to nevnte grupper ikke er valgbar. For at vurderingen av kandidater til tilsynsrådet kan gjennomføres, må avklares hvilke personer/stillinger som tilhører de to gruppene.

Rådsmøtet består av 24 medlemmer med fulle rettigheter. GS, LN, LU og de 7 regionleder er blant medlemmene, men de er åpenbart ikke valgbar til nasjonalt tilsynsråd fordi de er ansatt ved hovedkontoret og i regionene.

Til rådsmøtet innkalles noen som har begrensede rettigheter, men det må videre forutsettes at bare de med fulle rettigheter i rådsmøtet er valgbar til tilsynsrådet.

Sammensetningen av de regionale tilsynsrådene er avgjørende for hvem som er valgbar til nasjonalt tilsynsråd. Alle som har en tilknytning til NLM sin virksomhet, enten de er ansatt i organisasjonen eller de er frivillige medarbeidere er knyttet til en av 7 regionene. Regionenes lov setter ingen begrensning for hvem som er valgbar til en plass i de regionale rådene. Regionene vil nok foreta sin vurdering av kandidater uten å ha i tankene begrensningene til valgbarhet som settes til nasjonalt tilsynsråd. Regionene kan velge blant ansatt i regionen, fra skoler som ligger i regionen, fra leirsteder i regionen mm.

Som nevnt ovenfor hindret ikke regionlovene at ansatte kan velges som medlemmer til regionale tilsynsråd og dermed bli medlemmer i rådsmøtet.

Første spørsmålet blir så:

- Hva vil det si å være ansatt ved hovedkontoret?
- Er de de som har sin arbeidsplass i administrasjonsbygget på Fjellhaug?
- Blir bare de som er ansatt ved NLM sitt hovedkontor berørt?
- Hva med de som er ansatt av hovedadministrasjonen og er landarbeidere?

Her kan sikkert reises andre spørsmål, men det er viktig at man har svar på disse spørsmålene. Det er ingen formell hindring for at ansatte ved hovedkontoret kan bli medlemmer i et regionalt tilsynsråd, f.eks. i region Øst, og dermed bli medlem i rådsmøtet, men vedkommende er ikke valgbar til nasjonalt tilsynsråd på grunn av G22, § 13.

Neste spørsmål gjelder:

- Hva vil det si å være ansatt i regionene?

Regionene har fysiske begrensninger. Innafor disse grensene har NLM mange ulike virksomheter som forsamlinger og fellesskap, skoler, leirsteder, gjenbruksbutikker mm. Skal begrepet tolkes slik at alle som er ansatt i NLM sine regionale virksomheter rammes av bestemmelsen? Ut fra regionloven er de alle valgbar som medlemmer i regionalt tilsynsråd.

Er ansatte i regionen de som er ansatt av regionstyret som ansettelsesmyndighet? De kan velges som medlemmer i regionalt tilsynsråd og blir dermed medlemmer i rådsmøtet.

Det er ikke et brudd på loven at regionene velger ansatte i NLM som tilsynsmenn med plass i de regionale tilsynsrådene. I rådsmøtet kan man oppleve at de valgene som er foretatt på regionalt nivå,

fører til at det blir for få valgbare rådsmedlemmer til det nasjonale tilsynsrådet. Dette er en konsekvens av hvordan grunnreglene § 13, 8. ledd er utformet.

2.8.5 Løsningen på ikke samordnede lovbestemmelser

Problemstillingen blir derfor: Hva er løsningen på at bestemmelsene om valgbarhet til regionalt og nasjonalt tilsynsråd ikke er samordnet i det gjeldende lovene?

Det må finnes en løsning på denne situasjonen før regionårsmøtene som holdes våren 2025. Da skal nemlig regionene bestemme hvem som skal sitte i sine tilsynsråd og dermed bli medlemmer i rådsrådet.

Den formelt riktige behandlingsmåten vil være å innkalle til ekstraordinære årsmøte/GF med lover og grunnregler som eneste sak på agendaen. Det vil kreve betydelig merarbeid og kostnader både nasjonalt og regionalt og kan dessuten bli praktisk vanskelig å gjennomføre.

En mulig løsning kan være at hovedstyret orienterer regionene om de foreliggende motsetningene i lovbestemmelsen og ber dem unngå å finne kandidater til regionale tilsynsråd som er ansatt i regionene. Det vil være en innskrenkning av regionenes lovbestemmelse om valgbarhet av tilsynsmenn. En annen løsning kan være at man overser [\(jfr. 3. avsnitt i kap. 3.1.2.1\)](#) bestemmelsene i grunnreglene om begrensninger av valgbarheten blant medlemmene i rådsrådet. Det kan også utredes andre løsninger. En løsning vil uansett komme i konflikt med en tolkning av gjeldende lovregler.

På grunn av denne situasjonen må kontrollkomiteén involveres i saken.

Det første som bør skje er at det går ut et brev til regionene om saken med orientering om problemstillingen som er avdekket og at det arbeides med å finne en løsning. Mange av regionene starter allerede før årsskiftet arbeidet med å finne kandidater til styret og råd.

Dette vil være en midlertidig løsning, men det må dessuten starte et arbeid med å klargjøre lovbestemmelsene både nasjonalt og regionalt. Målet må være at det legges fram en sak i GF -25 om klargjøring av § 13 i grunnreglene. Der bør også legges fram lovendringsforslag i regionenes årsmøter våren -25 for å klargjøre om valg og valgbarhet til regionale tilsynsråd.

2.8.6 Fremming av kandidater til tilsynsråd

Lovene for regionene pålegger valgkomiteen å finne kandidater til de regionale tilsynsrådene. Vanlig praksis i en valgkomitee er at det lages en liste med dobbelt antall kandidater av hvor mange som skal velges. Valg til tilsynsråd blir dermed likestilt med valg til regionstyret, BUR og eventuelt andre styret i regionen. Demokratiet blir ivaretatt ved at det blir årsmøtet som velger tilsynsmenn.

Det bør innrømmes at det kanskje ikke var den optimale måten å finne personer til tilsynsråd. Å være tilsynsmann er et spesielt ansvarsfullt verv som krever en del personlige kvalifikasjoner (pkt. 2.8.7). Det vil derfor kreve mere arbeid fra valgkomiteen med at det bør foretas en samtale med kandidatene om ansvar og oppgaver som ligger til tilsynsmennene. Man kan løse det ved at det utarbeides en instruks for valgkomiteen om hvordan de skal finne fram til kandidater til tilsynsrådene, men arbeidet for komiteen ville ikke bli mindre av den grunn. Det vil uansett kreve betydelig lengre tid for valgkomiteen å finne fram til kvalifiserte kandidater.

En bedre løsning vil være at ansvar for å finne kandidater til de regionale tilsynsrådene, er at oppgaven og ansvaret legges til regionstyrene. Arbeidet kan da gjennomføres ved at man starter med å be alle fellesskap i regionen komme med forslag til kandidater. Regionleder, som er sekretær for regionstyret og har det daglige tilsynsansvaret i regionen, kan gjennomføre samtaler med kandidater og så kan regionstyret vedta hvem de vil foreslå som kandidater. Det organisasjonsdemokratiske ansvaret vil da ivaretas ved at fellesskapene kan melde inn aktuelle kandidater. Det vil lette arbeidet for valgnemnda som slipper å gjennomføre samtaler med aktuelle kandidater. Regionstyret vil foreslå for årsmøtet samme antall kandidater som skal velges, inkludert varatisynsmann. Regionårsmøtets oppgave blir dermed å rangere kandidatene som tilsynsmenn og varatisynsmenn.

For at den forslåtte ordningen skal bli gjeldende, kreves en endring av regionene sine lover.

Tilsynsmenn til nasjonalt tilsynsråd skal velges av og blant medlemmene i rådsrådet. G22 har ikke bestemmelser om hvem som har ansvar og hvordan kandidatene skal velges ut. Man kan utpeke/velge en valgnemnd, men det kan oppleves som unødvendig byråkratisk. Det foreslås derfor at ansvaret legges til GS, LN og LU. De har tilsynsansvar til sine stillinger og bør av den grunn også pålegges ansvaret.

Det kan stilles spørsmål om hvorfor det ikke kan søkes etter kandidater til det nasjonale tilsynsrådet utenfor rådsrådet. Det vil være et brudd på de organisasjonsdemokratiske ordningene. En vil i så fall med rette kunne hevde at de som sitter i nasjonalt tilsynsråd ikke har et tillitsvotum fra de som skal ledes. Dersom det skulle pekes ut kandidater utenfor rådsrådet, blir det dessuten et spørsmål om hvem som skal ha fullmakt til å velge ut kandidater.

2.8.7 Kandidatenes kvalifikasjoner

De som skal tre inn i posisjonene som tilsynsmenn, må først og fremst ha en karakter som er preget av det Bibelen holder fram for tilsynsmenn og ha tillit blant de de skal tjene. De må dessuten ha evnen til å samarbeide tillitsfullt og fortrolig med sine omgivelser.

En av oppgavene tilsynsmennene vil være å ta vare på og tydeliggjøre bekjennelsen og læren. I NLM skjer dette på overordnet nivå ved å vedta teologiske veiledninger eller uttalelser. Lokalt skjer det hvor læren møter folks hverdagsliv ved åndelig omsorg og veiledning.

Med et «særlig hyrde- og læreansvar» i organisasjonen vil det være avgjørende viktig at tilsynsmenn kjenner seg forpliktet på bekjennelsen og NLMs teologiske veiledninger. Og at de har nådegave til å være «sannheten tro i kjærlighet».

Til sammenligning spør og forplikter organisasjonen sine utsendinger med følgende spørsmål:

1. *Tror du (navn på den/de som skal innvies) at Det gamle og Det nye Testamentets hellige skrifter er Guds ord og at dette Guds ord er den eneste regel og rettesnor for tro, lære og liv?*
2. *Tror du at Jesus Kristus er sann Gud og sant menneske, Forsoneren som er død for vår skyld og i vårt sted, er oppreist til vår rettferdiggjørelse og at han sitter ved Faderens høyre hånd og skal komme igjen for å dømme levende og døde?*
3. *Tror du at vi alene ved hans fortjeneste, grepet i troen, får våre synders forlatelse og barnerett hos Gud?*
4. *Vet du, så langt du kjenner deg selv og din bibel, at din kristne tro og erkjennelse er i samsvar med Den hellige skrift og vår lutherske kirkes bekjennesskrifter?*

5. Vil du etter evne og den innsikt som gis deg ved Guds nåde i Kristus Jesus, leve et liv som er en Herrens tjener verdig, og med troskap, flid og villighet gjøre den gjerning du er kalt til i samsvar med Misjonssambandets grunnregler og instruksjer for utestasjonerte?

Med ansvaret og rollen tilsynsmennene skal ha, framstår det som risikabelt å bare avklare om en person som er engasjert NLMs arbeid er villig til å være kandidat i valg av tilsynsmenn. De som velges til regionalt tilsynsråd, vil også være de som i rådsmøtet skal ivareta bekjennelsen og læren. I tillegg til å være villig må de derfor også spørres og forpliktes på organisasjonens teologiske ståsted.

2.8.8 Ny ordning og overgangsregler

Tilsynslinjen som er vedtatt, er ny for NLM. Det vil derfor være en viktig oppgave å få på plass de første tilsynsråd og tilsynsmenn på alle nivåer. Det må derfor beskrives en løsning for første gangs opprettelse av tilsynsråd og tilsynsmenn. Videre må det utarbeides regler for den framtidige utskiftning og fornyelse av rådene.

I pkt. 2.8.6. ovenfor er drøftet alternative måte å finne fram til kandidater til tilsynsrådene både nasjonalt og regionalt. Det er der foreslått hva som framstår som den besteløsningen. Når rådene første gang skal opprettes i 2025, bør innstillingen av aktuelle kandidater gjøres av styrene eller personene som i stillingene har tilsynsansvar. Når ordningen er etablert på alle ledd i NLM, kan det vurderes om det avgående tilsynsrådet skal trekkes inn i prosessen med å utpeke kandidater.

Valget mellom å velge tilsynsmenn blant flere kandidater eller at det blir foreslått samme antall kandidater som skal velges, kan være forskjellig for det nasjonale, de regionale og de lokale tilsynsrådene.

Grunnreglene § 13, 8. ledd har fastsatt at rådsmøtet skal velge tilsynsmenn til nasjonalt tilsynsråd. Dersom det skal kalles valg, bør det være flere kandidater enn posisjonene det skal velges til. Det er 14 valgbare rådsmedlemmer, og kandidatene må finnes blant dem. Rådsmøtet har 24 personer med stemmerett. Ifølge grunnreglene § 13, 7. ledd er stemmegivningen i rådsmøtet vektet etter antall misjonsfelleskap i regionen de er valgt inn fra.

Ved senere fornyelse av nasjonalt tilsynsråd kan løsningen være at sentralstyret og sittende nasjonalt tilsynsråd setter opp kandidatlista til nytt råd.

Den nylig vedtatte NR23 for regionene fastsetter at tilsynsmenn på regionalt nivå skal velges av regionårsmøtene og at valgkomitéen skal finne kandidatene, jfr. NR23 § 11. Valget skal med andre ord gjennomføres på samme måte som valg av regionstyre og BUR. Ved å gjennomføre valgene på denne måten kan det komme fram benkeforslag. Det kan også gjelde medlemmer til tilsynsråd.

Man kan ved denne framgangsmåten oppleve at det ikke alltid vil være de som er best skikket som tilsynsmenn som velges. En tilsynsmann må være villig til å forplikte seg på NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger og være åndelig skikket. En bedre løsning vil være at regionstyret finner fram til de personer som bør være tilsynsmenn i det første tilsynsrådet. For regionene gjelder det to menn og en vara. Regionalt tilsynsråd består av 3 tilsynsmenn, hvorav regionleder er fast medlem.

Når tilsynsrådet senere skal fornyes, kan regionstyret og sittende tilsynsråd finne fram til de kandidatene som skal inn i rådet. For å styrke og demokratisere prosessen kan en tre måneder i forveien be misjonsfelleskapene om å foreslå kandidater og ta de med i vurderingen.

Normalvedtekter for forsamlinger/menigheter/kirker med tilsynsråd/eldsteråd ble vedtatt av Hovedstyret i 2020. Det vil likevel være behov for å justere normallovene for alle typer misjonsfelleskap når retningslinjer for tilsynsordningen er vedtatt.

Ved valg til de lokale tilsynsrådene bør man ha samme prosedyre som for de regionale rådene.

2.9 Forholdet mellom tilsynsrådene ovenfor og nedenfor

Det skal være tilsynsråd på alle tre nivåene i NLM. De vil åpenbart måtte forholde seg til styrene på samme nivå, se kapittel 3. Et nærliggende spørsmål er hvordan de skal forholde seg til tilsynsråd under og over sitt eget nivå.

Tilsynsordningen, slik den er oppbygd på tre nivå, skal ikke være noen anke- eller klageordning for den eller de som føler at de ikke bli hørt eller er uenig. Ingen kan dermed klage en sak til tilsynsnivået over.

Kjennskap og forpliktelse til Bibelen, NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger samt erfaring blir viktig rådernes behandling.

Det er ikke noe krav, men et underordnet tilsynsråd kan i mange tilfeller rådføre seg med rådet på nivået over. De råd og den veiledning som gis i slike henvendelser, skal imidlertid ikke binde et råd i deres avgjørelser.

Det er ingen plikt for et overordnet tilsynsråd til enhver tid å ha kjennskap til saker som behandles på organisasjonsnivået under, men det kan likevel fange opp saker som blir behandlet i et råd under. Dersom det overordnede rådet mener å ha synspunkter som bidrar til en riktig avgjørelse, må de være anledning til å formidle rådene.

Etter hvert som den nye tilsynsordningen festner seg i NLM, vil det nok oppstå gode relasjonen mellom tilsynsmennene i rådene på de ulike nivåene. Personlig kjennskap til medlemmer i andre råd vil nok forekomme og problemstillinger kan drøftes uten at det bryter taushetsplikten eller personvern.

2.10 Hvordan fanger tilsynsrådene opp aktuelle saker?

Tilsynsmennene vil som oftest være aktive personer på forskjellige nivåer i NLM. De vil ha en stor kontaktflate og vil fange opp mye av det som til enhver tid rører seg i organisasjonen. Slik han rådene komme over saker som bør tas opp til drøfting i rådene. Dette er den uformelle måten ta tak i saker.

Et spørsmål er om tilsynsmennene skal drive aktiv oppsøkende virksomhet. Det vil kanskje gjelde for de lokale tilsynsmennene/-rådene. Sannsynligvis vil en del av de små/mindre forsamlingene ikke etablere eget tilsynsråd, men velge å knytte seg til det regionale tilsynsrådet. Da vil regionalt tilsynsråd være avhengig av å bli kontaktet av styrene ved behov. Regionalt bør det også tilbys undervisning som skal utruste lokale tilsynsmenn til sin tjeneste. Slike samlinger vil være et naturlig sted å drøfte ulike utfordringer i tilsynstjenesten.

Det må imidlertid understrekes at tilsynsordninger ikke er innført for å drive aktiv kontroll som ligner overvåking eller etterforskning, men tilsynsmenn/-rådene skal være til støtte og inspirasjon i sine kontakter med sine omgivelser.

En god del av sakene som legges fram for tilsynsrådene, vil sannsynlig komme fra styrer på samme nivå. Styrene oversender saker som de vurderer som tilsynsrådenes mandat.

Styrene skal sende ansettelsessaker som har forkynnelse i stillingen og noen definerte lederstillinger (jfr. G22 og NR23), til tilsynsrådene før styret ansetter.

2.11 Tilsynsrådenes interne saksbehandling.

Å generelt beskrive tilsynsrådenes saksbehandling i detalj fra start til slutt er en umulig oppgave. Sakene vil være svært forskjellig både i størrelse og kompleksitet. Dessuten vil sakene variere i omfang, karakter og betydning avhengig av om det er en sak for det nasjonale, regionale eller lokalt tilsynsråd. For at organisasjonen NLM skal være samlet teologisk og åndelig må tilsynsansvaret ivaretas, men rollene er ulike på de ulike nivåene i organisasjonen.

Overordnet handler det om at den åndelige veiledningen som gis samsvarer med Bibelen, organisasjonens bekjennelsesskrifter og vedtatte teologiske veiledninger. Rådsmøtet er sammen med nasjonalt tilsynsråd øverste myndighet og skal spille en samlende rolle.

Det nasjonale tilsynsrådet vil forberede saker til rådsmøtet på et prinsipielt plan og vil eventuelt gjøre prinsippvedtak om det oppstår tvil om hvordan de teologiske veiledningsdokumentene skal forstås i praksis. Bibelen, organisasjonens bekjennelsesskrifter og vedtatte teologiske veiledninger av rådsmøtet og nasjonalt tilsynsråd forplikter tilsynstjenesten både nasjonalt, regionalt og lokalt.

De regionale tilsynsrådene vil ha en overordnet rolle for arbeidet i regionen, men kan også ha en rådgivende og oppfølgende rolle. De lokale tilsynsrådene vil være tett på menneskene som de tjener. Her skal teologien settes ut i livet og praktiseres. Dette fører til at de forskjellige regionnivåene vil ha ulikt ansvar og rolle. Dermed vil sakene og saksbehandlingen på ulike organisasjonsnivå også være ulike.

Generelt må alle saker behandles med ydmykhet og åndelig visdom.

I saker som skal utredes og forelegges rådsmøte kan det være behov for at nasjonalt tilsynsråd søker ekstern kompetanse i tillegg til sin egen. Det er hermed ikke sagt at tilsynsmennene ikke har kompetanse, men det nasjonale tilsynsrådet har et stort ansvar i lærespørsmål og da kan det ofte være nyttig å søke råd. Ansvar for utredningen ligger uansett hos tilsynsrådet.

De lokale tilsynsrådene kan, som allerede nevnt, stå overfor svært personlige saker som berører forsamlingsmedlemmer. Her trenger lokale tilsynsmenn og tilsynsråd åndelig visdom og menneskekunnskap. I vår individuelle kultur hvor selvstendighet og personlig frihet verdsettes høyt, er det krevende å formidle bibelsk veiledning på en omsorgsfull måte. Det er ikke mulig å generelt beskrive hvordan dette skal gjøres. For å si det på enkelt, men like vel på en vanskelig: *«Her blir vegen til mens du går.»*

Saker som dukker opp for tilsynsrådene kan i større eller mindre grad også være personalsaker. Det ligger utenfor tilsynsrådenes mandat å behandle slike saker. Straks rådene ser at slike

problemstillinger dukker opp, må en avvise saken og eventuelt vise vedkommende til organene og personene som har ansvar for å behandle slike saker. Det er viktig å forvalte tilliten en er vist fra medlemmene ved å holde seg innenfor tilsynsrådets mandat.

Når saker blir avsluttet, blir spørsmålet hva tilsynsrådene skal etterlate seg av opplysninger fra behandlingen. Saker som gjelder lærespørsmål som behandles i nasjonalt tilsynsråd blir avsluttet med en rapport eller utredning med en konklusjon. Slike dokument skal være tilgjengelige for alle i organisasjonen.

Sakskategorien som berører personer, vil være svært følsomme og spørsmålet er hvordan slike saker skal avsluttes. Den ideelle løsningen vil være at de også avsluttes med et skriftlig dokument av flere grunner.

Saker kan gå over lang tid og det kan være skifte av tilsynsmenn i rådene. De nye tilsynsmennene må få kjennskap til sakene når de skal fortsette behandlingen av saken. De bør derfor foreligge noen opplysninger fra tidligere for å være trygge på at nye tilsynsmenn får kjennskap til saken.

Alle som blir involvert i sakene må overholde de generelle personvernreglene. Det betyr at tilsynsmennene må skaffe seg nødvendig kunnskap om disse reglene. Dessuten må taushetsplikten overholdes.

Det er et juridisk faktum at muntlige avtaler og utsagn er like bindende som skriftlige. Problemer er at det som blir muntlig avtalt og framholdt i mange tilfeller være umulig å bekrefte eller bevise. Av den grunn bør de som behandlet sakene etterlate seg noe skriftlig. Hvor mye og hva som skal skrives, blir en konkret vurdering i hver enkelt sak. Formelle samtaler bør etterlate seg et oppsummerende referat som signeres av partene som var til stede. Hva som har vært gjort av konkrete avgjørelser, bør det være mulig å etterprøve. Da vil et kortfattet referat være nødvendig. Uansett må dette være strengt fortrolige dokument som få og bare ansvarlige personer i tilsynstjenesten har tilgang til. Mange vil nok etter hvert få rede på at det foreligger en sak for tilsynsrådet. Hva som skal slippes ut av opplysninger eller hva som er nødvendig informasjon om saken er også en utfordrende vurdering. Det må skje i full forståelse med den/de det gjelder.

Hvordan skriftlige referat og opplysning fra de følsomste sakene skal arkiveres ligger utenfor mandatet til denne utredningen. Det blir en arkivteknisk sak.

2.12 Klage på tilsynsråd sine vedtak

Sakene som behandles av tilsynsordningen kan i hovedsak grupperes slik:

- Saker som gjelder skriftsyn og teologisk profil.
- Saker som gjelder kristne menneskers livsførsel.

Saker i den første gruppen kan oppstå på alle nivå i tilsynsordningen. De vil berøre forståelsen av Guds ord, NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger. Dersom slike saker oppstår på lokalt eller regionalt nivå, er det nærliggende å tenke at et tilsynsråd vil søke råd hos nivået over. Dersom et vedtak ikke kan utledes av foreliggende dokument, kan nok slike saker måtte behandles av nasjonalt tilsynsråd og rådsmøtet. Det vil da bli da den prinsipielle siden ved saken som blir behandlet og avgjort, mens de konkrete spørsmål må behandles på det nivå de har oppstått. De prinsipielle avgjørelsene blir dermed et vedtak som alle organisasjonsledd senere må forholde seg.

Klage fra berørte parter i slike saker vil sannsynligvis være lite aktuelle, da tilsynsordningen på de ulike nivåene vil anvende og legge tidligere prinsippvedtak til grunn for å trekke konklusjon. Vedtak i nasjonalt tilsynsråd, eventuelt rådsmøte er endelige. Alle medarbeidere, både ansatte og frivillige, og alle organisasjonsledd må da forholde seg til den endelige avgjørelsen.

Den andre sakstypen kan oppstå i forsamlinger der mennesker møtes og møter forkynnelsen av Guds ord. Det vil dermed være den lokale tilsynsordningen som møter denne type saker. Et lokalt tilsynsråd kan avgjøre saker som går i menneskers disfavør, men vil først og fremst veilede berørte mennesker. Dersom dette var en sak som skulle behandles av en rettsinstans eller et forvaltningsorgan, er det regler om hvordan en tapende part kan anke eller klage på en avgjørelse. Slike ordninger finnes ikke og bør ikke innføres i NLM som er en frivillig organisasjon. Det vil være uheldig dersom et overordnet tilsynsråd skal påta seg oppgaven som klageorgan og dermed overprøve lokalt tilsynsråd. Det bør unngås ved at lokalnivået rådfører seg før endelige beslutninger tas. Det vil uansett være viktig og nødvendig at tilsynsmennene lytter til de berørte, og forklarer hvorfor utfallet ble som det ble.

En mulighet for å få prøvd saker som berørte parter er uenige om, ville vært å etablere en ankeordning, men å innføre anke i systemet for tilsynsordning er ikke en farbar løsning. Det foreslås derfor ikke å etablere en ankeinstans, men i stedet en ordning for å be regionalt tilsynsråd bringe saken inn for rådsmøtet på et prinsipielt grunnlag. Regionalt tilsynsråd kan så i etterkant fatter endelig vedtak iden konkrete saken.

2.13 Reaksjoner på tilsynsrådenes avgjørelser.

Her er to potensielle spørsmål:

- Hvordan vil den/de personer som blir berørt av en avgjørelse reagere?
- Hvordan skal en forsamling reagere etter at tilsynsrådet har gjort et vedtak?

Dersom grundige samtaler og veiledning på grunnlag av NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger lokalt ikke fører fram, reises spørsmålet om hvilke sanksjonsmuligheter man har i en frivillig organisasjon. Det vil fort være tap av privilegier (rettigheter) som fullt medlemskap gir, eller tap av medlemskap (eksklusjon). Uansett vil dette være belastende og krevende saker og kan fort bli varslingsaker.

Tilsynsråd har ingen strafferettslignende reaksjoner mot medlemmer som ikke godtar veiledning eller avgjørelser fra tilsynsrådet. Den sterkeste sanksjonsmuligheten er å ekskludere medlemmet fra fellesskapet og stryke de fra medlemslisten. De vil dermed miste alle sine medlemsrettigheter og menighetens forpliktelser til helhetlig åndelig omsorg. En naturlig reaksjon på tapt medlemskap vil være å slutte å gi i menigheten. Men kan de fortsatt gå i menigheten? Vi ønsker åpne og inkluderende fellesskap hvor evangeliet forkynnes, og det skal mye til at mennesker ikke er velkommen til å være til stede. Noen menigheter har «støttemedlemskap» som både begrenser stemmerett og enkelte tjenester ([MOS s 18](#)). Likevel kan det sikkert tenkes at det finnes situasjoner eller personer som ved å være til stede er ødeleggende for fellesskapet.

Et alternativ til full eksklusjon vil være å miste fulle demokratiske rettigheter som stemmerett og/eller valgbarhet til styre og tilsynsråd. En annen sanksjonsmulighet kan være at en blir fratatt en tjeneste hvor en fremstår som forbilde i fellesskapet.

En sanksjon som tidligere har vært brukt er å nekte eller avvise medlemmer ved nattverd. Dette bør ikke være en sanksjonsmulighet som tas i bruk. Både Ordet og nattverden er et nådemiddel, og hvordan det tas imot i menneskers indre, kan selv ikke et tilsynsråd avgjøre. Dersom noen lever åpent i synd og likevel går til nattverd, vil det være et personlig ansvar mellom Gud og den det gjelder. Ansvar for hvordan en tar imot nattverden er et personlig ansvar, noe innbydelsen til nattverd bør gjøre klart.

Mennesker som får et vedtak mot seg, kan enten reagere med å forlate forsamlingen eller de kan avfinne seg med og ta konsekvensen av avgjørelse, men vil fortsette sin tilhørighet til forsamlingen. Uansett personlig valg må en vise kristen nestekjærlighet og omtanke for de som rammes av avgjørelser.

Forsamlingen har ingen adgang til å kontrollere at berørte mennesker etterlever et tilsynsråd sin pålegg og avgjørelser.

3 Drøfting av tilsynslinjen på ulike nivå i organisasjonen

Tilsynsansvaret og oppgavene som følger med, vil være noe ulike på ulike nivå i organisasjonen. I denne delen av framlegget vil tilsynsansvarets innhold og ulike problemstillinger på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå bli drøftet og beskrevet. Men det må ikke glemmes at det er menneskene og det åndelige livet i lokale de misjonsfelleskapene som tilsynsordningen gjelder. Medlemmene som frivillig engasjerer seg lokalt, er også grunnlaget for demokratiet som styrer organisasjonen. Følgelig ville det være naturlig i drøftingen å starte lokalt, men siden det er grunnreglene (G22) som formelt etablerer tilsynsstrukturen, starter drøftingen med nasjonalt nivå.

3.1 Tilsyn nasjonalt

3.1.1 Rådsmøte

3.1.1.1 Sammensetning og avstemning

Rådsmøtets sammensetning er ifølge G22 § 13, 4. ledd slik: «Rådsmøtet består av de regionale tilsynsrådene (jf. § 17), samt generalsekretær, leder NLM Norge, leder NLM utland, sentralstyrets medlemmer med to varamedlemmer og to medlemmer valgt av landsstyret i NLM ung.»

Med unntak av «medlemmene av sentralstyret og medlemmene valgt av landsstyret i NLM ung» har alle de øvrige medlemmene fulle rettigheter i rådsmøtet. Det er positivt beskrevet i G22 § 13, 5. ledd at deltakerne fra de to styrene bare har tale- og forslagsrett.

De som representerer regionene, har vektet stemmerett hvor antallet misjonsfelleskap i regionen utgjøre 1 stemme pr. 100 misjonsfelleskap. Her kan det reises spørsmål om vektinga skal beregnes for hver representant eller om vektinga skal skje regionvis. Med referanse til forarbeidene til G22 er det meningen at vektingen skal gjelde hver av regionens representanter.

Bestemmelsene i G22 sier ikke noe om generalsekretær, leder NLM Norge, leder NLM utland og stemmegivning. Tidligere praksis har vært at de deltok i rådsmøtet uten stemmerett, med tale og forslagsrett. Men det ville være naturlig at de ble vurdert på samme vis som regionlederne som deltar i kraft av sin stilling siden de har tilsynsansvar. Det ville medføre at generalsekretær, leder NLM Norge, leder NLM utland får stemmerett. Men vekting av deres etter misjonsfelleskap gir ikke mening. En justering av G22 bør klargjøre dette.

Et annet spørsmål er om representantene møter med bundet mandat eller om de stemmer ut fra egen overbevisning. I og med at representantene er valgt inn på bakgrunn av sin person, bør det ikke være et krav at de møter og stemme med bundet mandat fra sine regioner.

3.1.1.2 Rådsmøtets ansvar og fullmakt

«Rådsmøtet har et særlig læreansvar på vegne av hele organisasjonen.» (G22 §13), «fatter endelig vedtak i læremessige spørsmål av prinsipiell karakter» og skal «behandle saker av læremessig karakter ... læremessige dokumenter, uttalelser og veiledninger» (G22 § 14). Sakene som skal behandles i rådsmøtet, skal være utredet av nasjonalt tilsynsråd (G22 § 14). «Rådsmøtets medlemmer kan selv melde saker på rådsmøtets sakliste» (G22 § 14) og videre kan generalforsamlingen overlate saker til rådsmøtet for endelig behandling. (G22 § 14).

Rådsmøtet vil ha et overordnet ansvar for at tilsynsmennene i organisasjonen får undervisning som utrunder dem til sin tjeneste. Utrusende undervisning til tilsynsmenn i organisasjonen vil være avgjørende for at tilsyn skal bli ivaretatt på en god måte.

3.1.1.3 Rådsmøtets arbeid

Rådsmøtet skal samles årlig. I årene det avholdes generalforsamling, avholdes rådsmøtet 3 måneder etterpå. Da velges også nasjonalt tilsynsråd. Rådsmøtet konstituerer seg selv. (G22 § 13)

Det er nasjonalt tilsynsråd som forbereder og kaller inn til rådsmøtet. (G22 §12)

Rådsmøtets tilsynsansvar utøves gjennom vedtak av læremessige dokument, uttalelser og veiledninger som forplikter organisasjonen. Rådsmøtet skal ikke være en operativ instans og gå inn i konkrete regionale og lokale saker, men kan opptre som rådgivere til lavere nivå.

Tilsynsmenn og regionale tilsynsråd kan be om at konkrete saker blir behandlet av rådsmøtet. Som tidligere nevnt kan rådsmøtet bare behandle og avgjøre prinsipielle sider ved saker på et lavere nivå fordi rådsmøtet avgjørelser resulterer i offentlige saksdokument. I konkrete saker blir personer svært ofte involverer og da må det tas omsyn til personvern. Rådsmøtet kan derfor bare behandle slike saker ved at sakene skal utredes på et prinsipielt grunnlag og det blir gjort prinsippvedtak.

3.1.2 Nasjonalt tilsynsråd

3.1.2.1 Sammensetning

«Nasjonalt tilsynsråd består av fem tilsynsmenn og to varatisynsmenn valgt blant rådsmøtets valgte representanter. I tillegg møter generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland uten stemmerett» (G22 §12).

Det er rådsmøtet som «velger fem tilsynsmenn og to varatisynsmenn blant sine medlemmer til nasjonalt tilsynsråd. Disse kan ikke være ansatt ved hovedkontoret eller i regionene» (G22 § 13), men de kan være ansatt andre steder i NLM-organisasjonen.

Til grunnreglene: Dersom en ser de to paragrafene i sammen ser en at intensjonen i lovteksten er at bare de som er demokratisk valgt med tillit fra regionårsmøtene, skal kunne velges til nasjonalt tilsynsråd. Derfor kan generalsekretær, leder Norge, leder Utland og regionlederne som møter i rådsmøtet i kraft av sin stilling, ikke velges. Intensjonen i vedtaket var ikke at ansatte i organisasjonen generelt ikke skal være valgbar til rådsmøte eller nasjonalt tilsynsråd. Begrunnelsen for formuleringen i grunnreglene var at de ga nasjonalt tilsynsråd et «rent» demokratisk mandat. Hensikten var å styrke det allmenne prestedømme. Av den grunn anbefales det å legge fram forslag om å justere grunnreglene slik at dette ikke blir tvetydig.

En eventuell grunnregelendring vil imidlertid ikke være klar før GF 25 har gjort vedtak. Det vil i så fall være for seint til at en regionalt skal finne kandidater som velges på regionårsmøtene våren 2025. Hvis hovedstyret er enig i denne tolkningen av bestemmelsen om valgbarhet, bør regionene informeres om å legge denne forståelsen til grunn på rådsmøtet høsten -24. Når kandidatene til regionalt tilsynsråd skal innstilles for regionårsmøtene våren 2025, kan regionene forholde seg til denne forståelsen av G22.

Valget av nasjonalt tilsynsråd som skal gjennomføres i rådsmøtet, må forberedes før rådsmøtet samles. Nasjonalt tilsynsråd må ha tillit både fra rådsmøtet og sentralstyret som de skal samarbeide med.

Hvor mange kandidater skal fremmes? Rådsmøtet består av 14 valgbare medlemmer (G22 § 13) som har fått regional tillit. En kan se for seg at valget kan skje uten forberedelse hvor alle de 14 kan velges uten at noen blir fremmet som kandidater. Men det vil vel neppe være forsvarlig å ikke forberede valget. Med så få kandidater å velge mellom, kan det bli å finne villige kandidater til å ta på seg nasjonalt tilsynsråd i tillegg til vervet i regionalt tilsynsråd. En kan også hevde at nasjonalt tilsynsråd innebærer større ansvar og noe mer enn å være medlem i et regionalt tilsynsråd. Et bedre alternativ vil være at sentralstyret snarest etter GF utnevner en valgmemnd bestående av generalsekretær, leder Norge og tre regionledere. Disse som selv har tilsynsansvar i sin stilling, vil kunne ta kontakt og avklare villige og egnede kandidater på forhånd. Det vil ikke være rimelig å kreve dobbelt så mange kandidater som er vanlig praksis ved valg.

Nasjonalt tilsynsråd konstituerer seg selv med leder og nestleder (G22 §12).

3.1.2.2 *Nasjonalt tilsynsråds ansvar og fullmakt*

«Nasjonalt tilsynsråd har et overordnet ansvar for åndelig tilsyn i organisasjonen og skal derfor oppdateres og involveres i arbeidet med åndelig tilsyn på nasjonalt nivå» (G22 §12).

Det daglige og operative tilsynsansvaret utøves på nasjonalt nivå av generalsekretær, leder Norge og leder utland. De har ansvar for og er forpliktet på at den åndelige veiledningen som gis i organisasjonen, samsvarer med NLMs bekjennesskrifter, teologiske veiledninger og vedtak gjort i rådsmøte og nasjonalt tilsynsråd (og av tidligere hovedstyre). De tre som har det daglige tilsynsansvaret, holder nasjonalt tilsynsråd informert og eventuelt involverer de i saker hvor det vurderes som nødvendig. Rådet vil også gi råd til de nevnte lederne i aktuelle saker når de ber om det eller når det er uklart hvordan NLMs teologiske veiledninger skal anvendes i konkrete saker. Prinsipielle saker som skal behandles, forberedes til det årlige rådsmøtet.

«Nasjonalt tilsynsråd skal avlegge rapport til rådsmøtet samt forberede og kalle inn til rådsmøte minst en gang årlig» (G22 §12).

En vesentlig oppgave for rådet vil være å forberede rådsmøte med sakliste og utredninger. Rådet må selv vurdere hvilke saker de vil behandle og utrede etter innspill fra rådsmøtets medlemmer. Nasjonalt tilsynsråd vil også ha ansvar for å se til at rådsmøtet sine vedtak følges opp i organisasjonen.

3.1.2.3 *Nasjonalt tilsynsråd ansvar og posisjon overfor sentralstyret*

Sentralstyret leder organisasjonen mellom generalforsamlingene. G22 innebærer at saksområdet som det tidligere hovedstyret hadde er delt. Med fullmakten "et særlig hyrde- og læreansvar" har nasjonalt tilsynsråd overordnet myndighet over sentralstyret i saker der vurderingen med et slikt mandat er avgjørende. Når GF 22 vedtok grunnregelendringene, vedtok de også følgende:

«Generalforsamlinga sluttar seg til hovudlinjene i den nye strukturen – slik dei kjem til uttrykk i framlegg til grunnregelendingar i saksførelegget. Sjølv om mange spørsmål har funne ei tilfredsstillande løysing, er det framleis noko uklart korleis relasjonen mellom sentralstyret og tilsynsrådet i siste instans skal ordnast. Det gjeld ikkje minst når vanskar og usemje oppstår, og sentralstyret og tilsynsrådet står mot kvarandre. Med tanke på slike tilfelle er det behov for utfyllande retningslinjer. Generalforsamlinga ber om at hovudstyret kjem med framlegg til prosedyrar om dette på neste generalforsamling.»

For at nyordningen skal fungere, er det nødvendig med en felles forståelse av hvilke saker nasjonalt tilsynsråd har avgjørende myndighet i, og hvor de kan ha en rådgivende rolle. Nasjonalt tilsynsråd har avgjørende myndighet i saker hvor organisasjonens formelle teologiske veiledninger sier at en vurdering i tilsynsperspektiv er avgjørende. Generelt sier «Sammen i tjeneste» (SIT12) at det «dreier seg om å lede og beskytte den kristne flokken» og lister opp følgende konkret s 13:

- Å ta ansvaret for forvaltning av sakramentene (dåp og nattverd).
- Å kalle forkynnere og åndelige veiledere.
- Å føre tilsyn med forkynnere og menigheter, vokte «flokken» mot falsk lære.
- Å treffe avgjørelser angående kirketukt.
- Å avgjøre læremessige spørsmål og å være menighetens «lærer».
- Å ta ansvar for å salve og be for syke (jfr. Jak 5,14–16).
- Å arbeide aktivt for at ulike nådegaver i forsamlingen får spillerom og brukes rett.
- Å lede forbønns handlinger for nye medarbeidere som kalles til tjeneste (Apg 6,6-7).

Mye av dette ansvaret skal etter G22 ivaretas av regionalt og lokalt nivå. Ved fast ansettelse i stillinger med forkynnelse og utsendinger, skal kandidatene vurderes i tilsynsperspektiv av de som har tilsynsansvar. Ansettelsesbeslutninger har stor betydning for forkynnelsen. G 22 §17 fastsetter at regionale tilsynsråd skal vurdere «åndelig skikkethet» hos kandidatene til slike stillinger ved ansettelser som regionstyrene foretar.

Nasjonalt tilsynsråds «operative» ansvar er i hovedsak begrenset og konkretisert i grunnreglene. De skal «- godkjenne ansettelsen av generalsekretær, leder NLM Norge leder NLM utland. - godkjenne ansettelse av misjonærer og landsarbeidere med forkynneransvar» (G22 §12). I dette mandatet ligger også at de har mandat til å ikke godkjenne kandidater som fremmes. Nasjonalt tilsynsråd har ansvaret for å vurdere om kandidater er åndelig skikket til å innta viktige og ansvarsfulle stillinger. I tillegg til sine administrative oppgaver skal de som ansettes også forkynne og være åndelige veiledere når det gjelder bibelsyn, bekjennesskrifter og teologiske veiledninger. Dette arbeidet vil samlet sett være omfattende og tidkrevende, spesielt med tanke på antall utsendinger som skal ansettes og behovet for fremdrift i ansettelsesprosesser. Videreføring av HS sin praksis hvor dette delegeres til generalsekretær vil være nødvendig. Det kan for eksempel gjøres ved at nasjonalt tilsynsråd utarbeider en instruks om hva som skal vurderes i ansettelesprosessen.

Nasjonalt tilsynsråd kan gripe inn når rådet vurderer at det kan være gjort vedtak som bryter med NLMs bekjennesskrifter eller teologiske veiledninger. Slike situasjoner kan forebygges med gode prosedyrer, informasjon og eventuell konsultasjon før sentralstyret gjør vedtak. Nasjonalt tilsynsråd kan dermed være et viktig rådgivende organ for sentralstyret når de ber om det.

3.1.2.4 *Nasjonalt tilsynsråd og generalsekretær, leder Norge og leder utland*

Nasjonalt tilsynsråd gir rådgivning og støtte til generalsekretær, leder Norge eller leder utland i deres tilsynsansvar når de ber om det.

Samtidig har nasjonalt tilsynsråd overordnet myndighet over generalsekretær, leder Norge og leder utland innenfor sitt mandat. Dette innebærer at de også har myndighet til å gripe inn dersom det administrativt tas beslutninger eller gjøres vedtak som etter rådets vurdering strider mot NLMs bekjennesskrifter eller teologiske veiledninger.

3.1.2.5 *Nasjonalt tilsynsråd rolle overfor internasjonalt arbeid*

Misjonssambandet har ingen menigheter i utlandet som er knyttet til organisasjonen selv om målet med internasjonalt arbeid å plante menigheter og kirker. Tilsynsansvaret for arbeidet internasjonalt ivaretas av de som har personalansvaret (leder Utland og generalsekretær.) Nasjonalt tilsynsråd utøver tilsyn for utenlandsarbeidet i ansettelsesprosessen av utsendingene og når generalsekretær og leder utland ber om råd i konkrete saker.

3.1.2.6 *Nasjonalt tilsynsråd overfor regionstyrrer/regionale tilsynsråd*

Mye av tilsynsansvaret som tidligere har hvilt på HS og stillinger med tilsynsansvar ved hovedkontoret (HK), blir flyttet til regionene. Dette gir større nærhet til menneskene sakene gjelder. Det vil også føre til raskere saksbehandling i de saker som tidligere måtte sendes til godkjenning i HS.

Nasjonalt tilsynsråd er ikke ankeinstans for regionale vedtak, men det er rådgivende for de regionale tilsynsrådene når de ber om råd.

Nasjonalt tilsynsråd har overordnet myndighet og et ansvar for å se til at regionale tilsynsråd utøver sitt tilsynsansvar i samsvar med NLMs bekjennesskrifter og veiledninger. I saker hvor en regionalt tar avgjørelser eller innfører praksis som bryter med NLMs bekjennesskrifter eller teologiske veiledninger, har nasjonalt tilsynsråd fullmakt til å gripe inn og eventuelt overprøve vedtak. Overordnet vurdering fra nasjonalt tilsynsråds side forutsetter det at de regionale tilsynsrådene sørger for at nasjonalt tilsynsråd er informert.

Det bør vurderes om nasjonalt tilsynsråd i en slik sak bør rådføre seg med rådsmøtet.

3.1.2.7 *Nasjonalt tilsynsråds arbeid*

Det bør være regelmessige møter i nasjonalt tilsynsråd, men det bør ikke pålegges et visst antall møter hvert år.

Generalsekretær, leder Norge og leder utland vil være nasjonalt tilsynsråd sin administrasjon og generalsekretær vil i samråd med leder i nasjonalt tilsynsråd forberede og kalle inn til møte i nasjonalt tilsynsråd.

Møter i nasjonalt tilsynsråd protokolleres. Protokollen er offentlige. Rådet kan beslutte at det i tillegg kan skrives en B-protokoll.

Nasjonalt tilsynsråd bør ha minst ett møte med sentralstyret i året i tillegg til rådsmøtet.

3.2 Tilsyn regionalt

3.2.1 Regionalt tilsynsråd

Regionalt tilsynsråd har tilsynsansvar på regionalt nivå i organisasjonen.

3.2.1.1 Sammensetning

«Regionårsmøtet skal velge to faste representanter og en vararepresentant til regionalt tilsynsråd og rådsmøte» G22 § 16. «Regionalt tilsynsråd består to valgte tilsynsmenn og en varatilsynsmann som velges for 3 år. Regionleder er medlem av rådet» NR23 §10.

1. Det regionale tilsynsrådet må ha tillit både fra de lokale misjonsfelleskapene og regionstyret. Valgmennd i regionen er ifølge loven oppnevnt for å finne kandidater til regionstyret, barne- og ungdomsråd og regionalt tilsynsråd. Det kan problematiseres at en valgmennd skal finne kandidater til regionalt tilsynsråd slik normalloven for regioner § 11 legger opp til av to grunner: Tilsynsmennene som skal velges, bør ikke velges med få stemmers overvekt i en «kampvotering». Dersom de skal velges ved ordinære valg, bør de ha 2/3 flertall og dermed oppleve årsmøtets tillit.
2. Når noen blir spurt om å stille som kandidater til regionale tilsynsmenn, må de også bli orientert om at de skal være regionens representanter i rådsmøtet og eventuelt mulighet som tilsynsmenn i nasjonalt tilsynsråd. Videre må kandidatene forplikte seg på NLMs bekjennelsesskrifter, veiledninger og ha en kristen livsførsel. Av den grunn kreves at kandidatene er grundig forberedt til vervet.

Ett alternativ er at regionstyret og regionalt tilsynsråd utnevner en gruppe på tre i sin midte som fremmer tre kandidater for regionårsmøtet. Årsmøtets valg avgjør hvilke kandidater som blir faste medlemmer og hvem som blir varamedlemmer. Første gang i 2025 når tilsynsmenn skal velges, vil ikke dette være ett alternativ siden en ikke har regionale tilsynsråd. Da bør regionstyret finne kandidater.

Et annet alternativ er å gi valgmennda en instruks om hva som må klareres hos de som spørres utover det NR23 sier: «ta hensyn til nådegaver, tjeneste, kompetanse, alder, kjønn og geografi». Begrunnelsen for dette er at tilsynsmennene vil få en viktig og ansvarsfull rolle med stor myndighet og ansvar for organisasjonens teologi. Da bør kandidatene kjenne til og forplikte seg på NLMs bekjennelsesskrifter og organisasjonens teologiske veiledninger.

Slik NR23 er utformet og vedtatt i 2024 av regionene, ligger det siste alternativet nærmest å gjennomføre. Dersom det foreslås dobbelt antall kandidater, vil en da risikere at tilsynsmenn blir valgt med få stemmers overvekt og ikke får 2/3 av stemmene bak seg. Foreslår en bare tre vil det bli et posisjoneringsvalg hvor én blir vara.

Det anbefales derfor et «posisjoneringsvalg» med tre kandidater, hvor én blir valgt til vara. or å styrke den demokratiske innflytelsen kan man kontakte misjonsfelleskapene og oppfordre dem til å foreslå kandidater. Deretter en fremme tre kandidater for regionårsmøtet.

I følge NR23 § 10 vil tilsynsmenn velges for treårsperioden mellom generalforsamlingene. For kontinuitetens skyld bør ikke begge byttes ut samtidig. De må kunne velges igjen for inntil tre perioder. Etter en periodes opphold bør de kunne velges på nytt. Loven er utformet for å legge til rette for rullering som sikrer kontinuitet.

3.2.1.2 Regionalt tilsynsråds ansvar og fullmakt

«Det regionale tilsynsrådet har et særlig ansvar for å føre åndelig tilsyn i regionen og består derfor av menn. Regionalt tilsynsråd består av regionleder og to faste representanter og en vararepresentant valgt av regionårsmøtet for tre år» G22 §17.

«Det regionale tilsynsrådet har et overordnet åndelig tilsynsansvar i regionen»

«Regionalt tilsynsråd skal

- a. godkjenne ansettelse av regionleder, unglleder og administrasjonsleder.
- b. godkjenne fast ansettelse i alle stillinger med forkynneransvar
- c. ha minst ett møte med regionstyret hvert år
- d. orientere regionårsmøtet om sitt arbeid
- e. representere regionen i Misjonsverbandets rådsmøte
- f. kunne fremme saker på vegne av regionen til rådsmøtet» NR23 §10.

«Ansettelse av regionleder, unglleder, administrasjonsleder og fast ansettelse av arbeidere med forkynneransvar skal godkjennes av regionalt tilsynsråd» G22 §17.

Regionalt tilsynsansvar kan oppsummeres slik:

- Overordnet tilsynsansvar med en rådgivende og støttende rolle overfor lokale tilsynsråd og tilsynsmenn i misjonsfellesskap (hvor en har lokalt tilsyn).
- Tilsynsansvar for mindre misjonsfellesskap som ikke har egen tilsynsordning.
- Tilsynsansvar for virksomheten som drives fra regionnivå.

3.2.1.3 Overfor lokalt arbeid

«Nærhet og kjennskap til forsamlingen er avgjørende for å kunne utøve et åndelig tilsyn som er preget av omsorg for den enkelte. Fellesskap må derfor tenke gjennom hvordan det særskilte åndelige tilsynsansvaret kan ivaretas lokalt. Det anbefales ikke å legge opp til at det regionale tilsynsrådet tar seg av dette ansvaret. Hvor det likevel ikke ivaretas lokalt, hviler tilsynsansvaret på regionalt tilsynsråd» MOS s 18.

Det lokale arbeidet i NLM er svært variert fra små barnelag til store forsamlinger eller menigheter, fra bibelgrupper/misjonsforeninger til bedehusfellesskap. Regionalt tilsynsråd skal ivareta tilsynsansvaret på en forsvarlig måte, men det har sine begrensninger på grunn av avstand og kapasitet. Derfor forventes og anbefales at større misjonsfellesskap som ivaretar sine medlemmer med alle kasualia (dåp, konfirmasjon, vigsel/velsignelse for ekteskap, begravelse), etablerer tilsyn lokalt. For mindre foreninger, lag og grupper som ikke er knyttet til et større fellesskap med lokalt tilsyn, vil regionalt tilsynsråd være alternativet med de begrensninger det medfører.

Regionalt tilsynsråd gir rådgivning til lokale tilsynsmenn/tilsynsråd og styrer, samt til lokale fellesskap når de ber om det. Avgjørelser i lokale saker hvor en har lokalt tilsyn, skal skje lokalt. Lokalt tilsyn pålegges å rådføre seg med regionalt tilsyn hvor medlemmers tap av medlemsrettigheter eller tjeneste vurderes. Det samme gjelder dersom det skulle oppstå konflikt mellom styre og tilsynsråd.

Regionalt tilsynsråd er overordnet både lokalt tilsyn, lokalt styre og regionstyret når det skal vurderes om kandidater er åndelig skikket til stillinger i lokale fellesskap. Dette begrunnes i at ansatte i lokale misjonsfellesskap vil ha stor innflytelse på forkynnelsen og veiledningen. Det er regionstyret som står for ansettelsesprosessen og er ansettelsesmyndighet.

Regionalt tilsynsråd er overordnet lokalt tilsynsråd/styre om praksis eller vedtak bryter med NLMs bekjennesskrifter og teologiske veiledninger. Dersom slike saker oppstår, bør regionalt tilsynsråd søke råd hos nasjonalt tilsynsråd. Henvendelsen kan føre til en sak av prinsipiell karakter som kan fremmes for rådsmøtet.

3.2.1.4 Overfor regionalt arbeid

Regionalt tilsynsråd har tilsynsansvaret for virksomheten drevet av regionen i regi av regionstyret eller regionens ansatte. Det nye etter G22 som iverksettes fullt ut etter GF 2025, er at regionstyret og

regionalt tilsynsråd sammen får det fulle ansvaret for ansettelsene i regionen. Ingen stillinger skal lenger sendes til sentralledet for å en vurdering av åndelig skikkethet hos kandidatene til en stilling. Regionstyret blir ansettelsesmyndighet, men regionalt tilsynsråd har avgjørende myndighet når åndelig skikkethet hos kandidater til ledergruppen (regionleder, administrasjonsleder og ungleder) i regionen skal vurderes. Selv om det bare er regionleder som har tilsynsansvar knyttet til sin stilling, har ungleder og administrasjonsleder som er en del av regionlederteamet, avgjørende innflytelse og utgjør regionens daglige ledelse. De bør alle forplikte seg på NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger i sin tjeneste.

Regionalt tilsynsråd har også avgjørende myndighet ved fast ansettelse i stillinger med forkynnelse som en del av stillingen. Begrunnelsen er at forkynnelsen er en sentral del av den åndelige læren og veiledningen i organisasjonen. Det er regionalt tilsynsråd sitt ansvar å se til at det forkynnes i samsvar med NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

Av praktiske grunner og behov for tempo og framdrift i ansettelsesprosesser, kan vurderingen av åndelig skikkethet delegeres til regionlederteamet med instruks om hva som ligger til en slik vurdering. Å vurdere kandidatens kvalifikasjoner ellers er regionstyrets ansvar.

3.2.1.5 Overfor nasjonalt tilsynsråd og rådsmøte

Regionalt tilsynsråd målbærer regionen ved å delta i rådsmøtet sine drøftinger og ved sin stemmegivning (G22 § 13). Det innebærer ikke at representantene møter med bundet mandat.

Regionalt tilsynsråd er forplikta på NLMs formelle veiledningsdokument og skal utføre sitt tilsyn i samsvar med disse. Det medfører også at regionalt tilsynsråd har ansvar for at veiledninger og prinsippvedtak gjort i rådsmøte eller nasjonalt tilsynsråd, blir formidlet og følges opp overfor lokalt arbeid i regionen.

Regionalt tilsynsråd må forholde seg til vedtak i nasjonalt tilsynsråd dersom nasjonalt tilsynsråd vurderer at regionalt tilsynsråd har gjort vedtak som strider med NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

Regionalt tilsynsråd sine medlemmer kan melde inn saker og be om at de blir behandlet i rådsmøtet. Dette kan oppfattes som andre gangs behandling/omkamp, men det kan vel også gjelde saker som regionalt tilsynsråd tar opp av eget initiativ. Rådsmøtet kan bare behandle prinsipielle sidene ved sakene.

Regionleder har i kraft av sin stilling det daglige tilsynsansvar i regionen.

Tilsynsmennene i rådet skal være rådgivende og støtte for regionleder i hans tjeneste også fordi regionleder er med i regionalt tilsynsråd.

3.2.1.6 Overfor regionleder og regionens lederteam

Regionleder, ungleder og administrasjonsleder er regionens lederteam og utgjør regionens daglige ledelse. Regionalt tilsynsråd skal være en støtte for lederteamet og gi råd når de ber om det. Innafor sitt mandat er regionalt tilsynsråd overordnet regionleder og regions lederteam og kan gripe inn om vedtak eller praksis strider mot NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

Regionleder er fullt medlem i regionens tilsynsråd som en av tre. De valgte medlemmene har flertall i rådet, og i prinsippet kan regionleder få flertall imot seg. Rådet må etterstrebe den ideelle løsningen som er full enighet bak tilsynsrådet sine avgjørelser. Tilsynsrådet er overordnet regionleder og regionens lederteam i saker som etter rådets mening skal vurderes innenfor mandatet som «særlig hyrde- og læreansvar» er avgjørende.

Det er avgjørende viktig at en har en felles forståelse av hva sakene gjelder og at en forstår hverandres roller tilsynsråd og ledergruppa har i sakene. Prosedyre i saker hvor regionleder/regionens lederteam er i tvil om tilsynsrådets vurdering vil telle med eller vil være avgjørende, vil være å konsultere/informere tilsynsrådet før vedtak gjøres.

3.2.1.7 Regionalt tilsynsråds arbeid

Tilsynsrådet bør utarbeide en plan for hvordan tilsynet skal utføres i forhold til lokalt arbeid. Dette vil variere avhengig av om det er lokalt tilsyn eller ikke. Det er også viktig å tilrettelegge for undervisning som kan utruste tilsynsmenn i organisasjonen til å utføre sin tjeneste.

De bør ha minst ett felles møte med regionstyret.

Rådet skal gi regionårsmøtet en generell orientering om sitt arbeid.

Det er regionleder som er regionalt tilsynsråd sin administrasjon og vil være ansvarlig for innkallinger og sakliste.

3.3 Tilsyn lokalt

3.3.1 Organisering av lokalt tilsyn

De lokale misjonsfelleskapene er grunnlaget for NLMs virksomhet. «Menighetstenkning og organisasjonsstruktur i Misjonssambandet» (MOS) beskriver hvordan tilsyn, i betydningen "en helhetlig omsorg for medlemmenes åndelige ve og vel," først og fremst skal utøves i lokalmenigheten, nær menneskene det gjelder. Lokalt handler tilsynet om å vise omsorg og tjene fellesskapet, slik vi leser om det i Guds Ord.

Som tidligere nevnt spenner lokalt arbeid i NLM fra store menigheter til små grupper og foreninger, som igjen har ulike målgrupper. Alle er like viktige og bør omslutes av tilsyn, selv om behovene kan være ganske ulike.

Følgende formelle dokumenter i NLM tematiserer ulike måter lokale misjonsfelleskap inkluderes i NLMs tilsyn på: MOS, SIT 12, SIT13 «Normallov for NLM menighet/forsamling» med og uten tilsynsråd av 2020, og «Normallover for Norsk Luthersk Misjonssamband» av 2011.

MOS har gruppert de ulike lokale misjonsfelleskapene i tre «kategorier» ut fra virksomhetens omfang og størrelse:

- Smågrupper: Lag, misjonsforeninger og smågrupper/bibelgrupper
- Fellesskap: Større fellesskap som arrangerer offentlige (også faste) møter, og som tilbyr et utvalg av kasualia (noen av disse: dåp, konfirmasjon, vigsel/velsigning av ekteskap, begravelse) til sine medlemmer.
- Menigheter: Forsamlinger som tar et helhetlig åndelig ansvar med alle kasualia for hele livsløpet for sine medlemmer.

Behovet for tilsyn og organiseringen av det må ivaretas på ulikt alt etter selvforståelsen i misjonsfelleskapene og behovene de ser. Selvforståelsen handler både om hva misjonsfelleskapets lover sier om hva fellesskapet er, og hva et medlemskap er. En misjonsforening kan være løst organisert og er dannet for å arbeide for et formål. Normallovene av 2011 § 4 sier kort om Misjonsforeninger: «De består av medlemmer som vil arbeide for foreningens formål og lover.» eller for familieforeninger § 4 «Medlemskap kan tegnes av personer som betaler eventuell

medlemskontingent». I normallover for «Misjonslag» (som etter MOS likner kategorien fellesskap) og for «Misjonsforsamlinger» er medlemskapsparagrafen annerledes og mer forpliktende:

«Medlemskap kan tegnes av personer som

1. bekjenner seg til den kristne tro

2. Vil arbeide på den læremessige basis og etter de formål og bestemmelser som kommer til uttrykk i misjonsforsamlingens lover

3. betaler eventuell medlemskontingent fast satt av forsamlingen».

Flere menigheter og misjonsforsamlinger ser på medlemskap i en menighet som noe mer enn bare å ønske å delta i arbeidet for et bestemt formål. Medlemskap forstås mer som en gjensidig forpliktende avtale mellom forsamlingen og medlemmet hvor

- medlemmet aktivt gir uttrykk for å ville ha forsamlingens åndelige veiledning og omsorg. Og er villig til å tjene i forsamlingen og bære sin del av fellesskapets forpliktelser.
- forsamlingen forplikter seg til å gi medlemmene forkynnelse, sakrament, veiledning og kasualia gjennom livet.

En slik ulik forståelse både av hva et medlemskap er og ulik forståelse hva misjonsfellesskapet er, skaper helt ulike forutsetninger for åndelig tilsyn. Kort sagt har en menighet påtatt seg et større og mer omfattende ansvar for sine medlemmer enn en forening eller barnelag. Det økende antallet menigheter som har vokst frem de siste 15 årene, er en av grunnene til at tilsyn nå gjennomtenkes i organisasjonen.

MOS beskriver ulike varianter og ulik organisering av tilsyn i ulike misjonsfellesskap. Ingen misjonsfellesskap pålegges en bestemt måte å organisere tilsyn på. Men i MOS oppfordres alle til å vurdere og tydeliggjøre hvem som har ansvaret for tilsynet med misjonsfellesskapet. For smågrupper, foreninger og mindre fellesskap som ikke knytter seg til tilsynet i en forsamling, har regionalt tilsynsråd tilsynsansvaret slik det hittil har vært i NLM. For disse fellesskapene vil det også kunne svare til behovet.

For større menigheter og fellesskap vil regionalt tilsynsråd av naturlig grunner i liten grad kunne ivareta tilsyn som svarer til selvforståelsen og behovet lokalt. Medlemmenes forventninger og behovet vil være omfattende selv for en pastor eller tilsynsmann alene. Dersom virksomheten er organisert med en struktur som MOS kaller menighet, må tilsynsansvaret plasseres lokalt og helst hvile på flere. De viktige sidene ved tilsyn som handler om omsorg, tilstedeværelse, kjennskap, samtale og forbønn er ikke mulig fra regionalt hold. Tilsyn uten tilstedeværelse vil i stor grad måtte utøves ved sporadiske besøk, rådgivning og formidling av vedtak. Tilsyn i MOS-kategoriene «menighet» og «fellesskap» bør ivaretas lokalt ved valg av tilsynsråd eller tilsynsmann, eventuelt ved frivillig eller ansatt pastor. Likevel åpnes det for at de større fellesskap kan plassere tilsynsansvaret på regionalt tilsynsråd. Men det anbefales ikke av åpenbare grunner.

MOS (s 19) beskriver at lokalt tilsyn kan organiseres på flere måter:

1. Det velges en tilsynsmann.
2. Frivillig pastor eller ansatt pastor.
3. Årsmøtet velger et tilsynsråd.
4. En kombinasjon av pkt. 2 og 3.

3.3.2 Lokalt tilsynsråd eller tilsynsmann

3.3.2.1 *Sammensetning*

Et tilsynsråd består av 3 tilsynsmenn. De må ha menighetsmedlemmenes tillit. I samsvar med normallover for menighet i NLM 2020 velges medlemmene i årsmøtet. Bibelen sier en del om tilsynsmenn. Her kan kort nevnes at en eldste

- skal være opptatt av den enkelte medlem sitt liv og åndelige utvikling.
- skal be jevnlig for medlemmene og arbeidet i menigheten.
- skal være et forbilde i liv og lære som en ydmyk tjener.
- skal se og møte enkeltpersoner i menigheten og bygge tillit og trygghet.
- skal være en som samler og ikke skaper splid og grupperinger i menigheten.

(Jfr. 1 Petersbrev 5,1-4; Matteus 20,25-28, Johannes 13,13-17, Titus 1, 5-9; 1. Timoteus 3,1-7.)

Dersom forsamlingen har ansatt eller frivillig pastor, er han i kraft av sin stilling/funksjon en de tre i tilsynsrådet.

Et ordinært valg med dobbelt antall kandidater og mulighet for benkeforslag er lite egnet for å gjennomføre valg av tilsynsråd/tilsynsmann. Normallov for menighet med tilsynsråd i NLM av 2020 og lov for felles forsamlinger med ImF av 2018 legger opp til at kandidater i samme antall som skal velges, fremmes av styre og tilsynsråd sammen, og de godkjennes av årsmøtet med 2/3 flertall. Godkjennes de ikke av et slikt flertall, må en i så fall gå en ny «runde».

En variant kan være å fremme antall kandidater inklusiv vararepresentant for årsmøtet. Da vil valget bli en posisjonering. Fordelen vil være at en unngår en situasjon hvor stemmene fordeler seg ganske jevnt på kandidatene og de som «vinner» valget får et lite tillitsvotum. De som settes til denne tjenesten, bør ha 2/3 flertall bak seg.

Det anbefales at det er styret og tilsynsrådet som fremmer kandidatene i stedet for en valgmennd. Det bør ikke gis anledning til benkeforslag. Den demokratiske medvirkningen styrkes ved at styret oppfordrer medlemmene til å foreslå kandidater tre måneder før årsmøtet. Kandidatene fremmes så av styre og tilsynsrådet ved innkallingen til årsmøtet.

3.3.2.2 *Tilsynsrådets ansvar og mandat*

Lokale tilsynsråd arbeider og tjener etter «retningslinjer for tilsyn i NLM». De er forpliktet på NLMs bekjennesskrifter og teologiske veiledninger.

«Normallover for NLM menighet med eldsteråd» av 2020 er veiledende i NLM i dag. For forsamlinger og menigheter skal endelige lover som foreslås godkjennes av regionstyret. Sammen med en veiledning for lovene konkretiserer de en del av lokalt tilsynsråd ansvar og fullmakt. Det vil imidlertid være nødvendig med en revisjon av normallover for alle misjonsfelleskap når retningslinjer for tilsyn i Misjonsambandet er vedtatt.

Tilsynsrådet har sitt mandat og fullmakt basert på sitt «særlige hyrde- og læreansvar». (Jfr. kapittel 2). Tilsynsrådet skal være til støtte for styret og avlaste pastor innenfor sitt mandat. Å vise «en helhetlig omsorg og medlemmenes åndelige ve og vel» kan omfatte mye. Lokalt kan det komme til uttrykk i forbønn, samtale, sakramentsforvaltning, forkynnelse, samtale og medlemsamtaler og veiledning.

I saker som faller innenfor tilsynsrådets mandat, har de både myndighet til å fatte vedtak og ansvar for gjennomføringen. Dette handler om å ivareta sunn lære i forkynnelse og veiledning, vokte forsamlingen mot vrang lære og sørge for at praksis i menigheten er i samsvar med menighetens og NLMs bekjennesskrifter og teologiske veiledninger.

MOS, SIT12, G22 og NR23 konkretiserer tilsynsrådets myndighet til:

- Å uttale seg om åndelig skikkethet av kandidater når stillinger skal ansettes i forsamlingen.
- Å se til at forkynnelsen samsvarer med NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
- Å se til at sakramentsforvaltningen forvaltes i samsvar med lære og bekjennelse.
- Å salve og be for syke (Jak 5).

Tilsynsrådet gjør endelige vedtak i lokale saker innenfor sitt mandat.

Tilsynsrådets medlemmer tjener med den utrustning og nådegaver de har. De bør delta på samlinger og kurs for utrustning til tjenesten i NLM.

3.3.2.3 Tilsynsråd/tilsynsmann og styre

MOS og G22 er klare på at styret har et åndelig ansvar og leder arbeidet. I misjonsfellesskap som velger tilsynsråd, vil styre og tilsynsråd utgjøre ledelsen sammen.

Som nevnt har tilsynsrådet avgjørende myndighet i saker som skal vurderes med et «særskilt hyrde- og lære»-perspektiv. Tilsynsrådet fungerer ikke bare som et sakkyndig organ i disse spørsmålene, men er overordnet styret. Derfor kan styret ikke overprøve saker hvor tilsynsrådet har avgjørende myndighet. Hvis styret fatter vedtak i saker som etter tilsynsrådets vurdering skulle vært behandlet av tilsynsrådet, har rådet myndighet til å overprøve styrets vedtak.

Relasjonen og arbeidsmønster mellom styre og lokalt tilsynsråd vil være avgjørende for å unngå konflikt. Det er avgjørende at de to organene har en lik og klar rolleforståelse med en felles oppfatning om hvilke saker tilsynsrådet skal involveres i. Dersom dette ikke er på plass, vil det fort kunne bli en konfliktfylt relasjon. For å unngå konflikter bør det etableres et samarbeidsmønster der styret og tilsynsrådet holder hverandre orientert og eventuelt involverer hverandre før vedtak fattes. Hvis styret er usikre på om tilsynsrådet bør involveres, bør de avklare dette med tilsynsrådet før de treffer en beslutning. Tilsynsrådet på sin side kan gi råd i saker hvor de mener at en vurdering med mandat «særlig hyrde- og læreansvar» bør telle med. For å bevare sin tillit i forsamlingen må tilsynsrådet på sin side ikke «åndeliggjøre» alle saker og slik gå utover sitt mandat.

3.3.2.4 Tilsynsråd/tilsynsmann og pastor

Dersom fellesskapet har pastor, vil vedkommende være medlem i tilsynsrådet så lenge han har stillingen/funksjonen. Tilsynsrådets oppgave er å være til støtte og hjelp i det pastorale arbeidet ut fra medlemmene i rådet sine nådegaver.

Det er ingen god løsning dersom pastoren kan komme i mindretall i tilsynsrådet i en konkret sak og derfor må målet være at tilsynsrådet samler seg i enstemmige vedtak.

3.3.2.5 Tilsynsrådet/tilsynsmann og medlemmene

Tilsynsrådet skal tjene medlemmene i forsamlingen. Tilsynsmennene må være synlig og det må være kjent hvem som har denne tjenesten. De må være aktivt til stede når fellesskapet samles. En viktig oppgave vil være å be for medlemmene og arbeidet som fellesskapet driver. Tilsynsmennene bør være tilgjengelig og bidra med sine nådegaver og utrustning når det inviteres til forbønn og sjelesorg, og eventuelt bidra med forkynnelse. Tilsynsmenn er forbilder for medlemmene i sin tjeneste.

Dersom medlemmers livsførsel strider mot kristent liv og de står i fare for å falle fra troen og Jesus, har tilsynsrådet et ansvar for å forsøke å veilede dem på en omsorgsfull måte. Målet med veiledningen er at vedkommende blir bevart i troen og frelsen i Jesus Kristus. Hvis veiledningen ikke fører fram, kan det bli aktuelt å vurdere tap av noen medlemsrettigheter eller å frata vedkommende en tjeneste i fellesskapet.

3.3.2.6 Tilsynsråd/tilsynsmann og regionalt tilsynsråd

Regionalt tilsynsråd vil være en rådgivende ressurs for lokalt tilsynsråd.

Regionalt tilsynsråd er ikke en ankeinstans for vedtak som blir gjort i lokalt tilsynsråd.

I saker hvor tilsynsrådet lokalt vurderer medlemmers tap av medlemsrettigheter eller tjeneste, skal tilsynsrådet rådføre seg med regionalt tilsynsråd. Det gjelder også i saker hvor det er fare for konflikt mellom styre og tilsynsråd.

Regionalt tilsynsråd er overordnet lokalt tilsynsråd og har mandat til å gripe inn om det lokalt etableres praksis eller gjøres vedtak i forsamlingens ledelse (tilsynsråd/styre) som bryter med NLMs bekjennesskrifter og teologiske veiledninger.

3.3.2.7 Tilsynsrådets/tilsynsmannens arbeid

Tilsynsrådet konstituerer seg selv. De har minimum to møter i året. Tilsynsrådet og styret bør ha minst ha ett fellesmøte årlig. Tilsynsrådet/tilsynsmann må gis anledning til å komme med innspill når forkynnelsen for kommende halvår planlegges.

For å forebygge konflikt eller at styrevedtak blir overprøvd av tilsynsrådet, bør tilsynsrådet/tilsynsmann være orientert om styrets sakliste. Dersom rådet mener at saker må vurderes opp mot rådets mandat, kan rådet selv be om å bli involvert før vedtak gjøres. Det påhviler styreleder/pastor å sørge for slik informasjon.

Rådets medlemmer må legge særlig vekt på personvern og taushetsplikt. Brudd på taushetsplikten vil være ødeleggende for medlemmenes tillit til tilsynsrådet og også rammes av personvernlovgivningen.

Det skrives prokoll/referat fra møtene. Selv om tilsynstjenesten primært ikke handler om makt og å gjøre formelle vedtak, er det viktig å erkjenne at også i en slik tjeneste forvalter en makt og myndighet ved veiledning og beslutninger som tas. De kan ha konsekvenser i menneskers tro og liv. Hva som er vedtatt og behandlet, må derfor kunne etterprøves.

Det er særlig krevende med tanke på personvern (GDPR) og hvordan de referat og vedtak oppbevares. Referatene må være svært kortfattet. Gjelder det krevende saker som medfører krevende møter/samtaler med og mellom mennesker, bør de faktiske opplysningene kort refereres. Dette må godkjennes og signeres av begge parter.

3.3.3 Tilsyn i fellesforsamlinger med andre organisasjoner

Misjonssambandet har fellesforsamlinger/menigheter med ImF eller Normisjon. Noen steder er forsamlingen knyttet til alle tre organisasjonene. For fellesforsamlingene mellom NLM og ImF ble det i fellesskap utarbeidet «normallover for fellesforsamlinger» med veiledning i 2018.

Når fellesforsamlingene har etablert seg, avviker de lokalt vedtatte lovene trolig i større eller mindre grad fra NLMs/ImFs normallover. I NLM skal loven eller vedtektene for en forsamling godkjennes i regionstyret for å bli innlemmet med alle privilegier i misjonsorganisasjonen NLM.

De ulike organisasjonene som en «fellesforsamling» knytter seg til, har ulike organisasjonsstruktur og noe ulike formål, selv om de har samme bekjennesskrifter og noenlunde like overordnede mål for sin virksomhet. Til en viss forskjell fra ImF og Normisjon har NLM hentet elementer fra en synodal og episkopal kirkestruktur i sin organisering, fremfor å tenke kongregasjonalistisk, der hver menighet/fellesskap/region/krets er helt selvstendig.

Med NLMs ytremisjonsoppdrag og oppdrag i Norge har en slik struktur fordeler med tanke på å holde organisasjonen samlet teologisk, strategisk og økonomisk. I tilsynssammenheng muliggjør en slik struktur å holde organisasjonen samlet teologisk ved at lokale og regionale tilsynsråd er forpliktet til hva øverste tilsynsorgan vedtar. Menigheter og forsamlinger i NLM er bundet av rådsmøtets vedtak og teologiske veiledninger og står under tilsynsordningen i organisasjonen. Dette kommer til uttrykk i «normallover for fellesforsamlinger med eldsteråd av 2020 § 2: «Forsamlingen legger både NLMs og ImFs grunnregler og retningslinjer til grunn. Ved ulikheter forplikter forsamlingen seg likevel til å ivareta begge organisasjoners retningslinjer.»

Når retningslinjer for tilsyn i NLM skal behandles og vedtas, bør det også avklares hvordan organisasjonens tilsynslinje skal forholde seg til fellesforsamlingene. Det er noe som i utgangspunktet er utenfor denne utredningen.

4 Retningslinjer for tilsyn i Norsk Luthersk Misjonssamband

4.1 Innledning

I kapittel 2 og 3 er organiseringen av tilsyn i NLM drøftet og utredet. Konklusjonene av drøftingene oppsummeres som retningslinjer for ordningen. NLM er organisert på tre nivå og derfor er også retningslinjene utformet på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. G22 og NR23 inneholder også bestemmelser om tilsynsordningen. For å gi en total oversikt over tilsynsordningene er både bestemmelser fra G22 og NR23 tatt med som en del av retningslinjene.

Retningslinjene er en praktisk veileder for alle som berøres av tilsynsoppgaver på alle nivå i NLM.

4.1.1 Struktur for tilsyn i Misjonssambandet

Organisasjonsnivå	Valgte tilsynsorgan	Stillinger med tilsynsansvar
Nasjonalt	Rådsmøtet Nasjonalt tilsynsråd	Generalsekretær Leder Norge Leder Utland
Regionalt	Regionalt tilsynsråd	Regionleder
Lokalt	Ulike lokale tilsynsordninger: Tilsynsråd, tilsynsmann eller regionalt tilsynsråd	Pastor

4.2 Tilsyn sine oppgaver og ansvar

Generelt handler tilsyn om:

- Å ivareta ansvaret «særskilt hyrde- og læreansvar» i NLM.
- Arbeide for at både enkeltmennesker og fellesskapene blir omsluttet av åndelig omsorg, støtte og veiledning i troen på Jesus Kristus.
- Se til at fellesskapene har omsorg for syke og trengende.

- Se til at kallet til misjon og forkynnelsen av evangeliet om Jesus Kristus blir forkynt for de som ikke tror eller har hørt.
- Se til at forkynnelsen og den åndelige veiledningen i NLM har dybde og bredde og samsvarer med Bibelen, NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
- Se til at sakramentsforvaltningen skjer i samsvar med Bibel og bekjennelsen.
- Legge til rette for at nådegavene i sammenhengen får rom og frimodighet til å tjene.
- Arbeide for at fellesskapene i NLM er preget av tro, håp og kjærlighet.
- Være forpliktet til å utføre sin tjeneste i samsvar med NLMs bekjennelsesskrifter, teologiske veiledninger og retningslinjene for tilsyn i NLM.
- Tilsynsmenn har taushetsplikt.

4.3 Den nasjonale tilsynsordningen

Nasjonalt nivå har to organisasjonsledd:

- Rådsmøtet.
- Nasjonalt tilsynsråd.

Retningslinjene for disse leddene beskrives hver for seg.

4.3.1 Rådsmøtet

4.3.1.1 Lovgrunnlag for rådsmøtet

G22 har følgende bestemmelser:

§ 13:

Rådsmøtet har et særlig læreansvar på vegne av hele organisasjonen. Det består derfor av menn.

Rådsmøtet møtes første gang senest tre måneder etter generalforsamling. 1/4 av rådsmøtets medlemmer eller et mindretall på tre i sentralstyret kan kreve rådsmøtet innkalt.

Rådsmøtet består av de regionale tilsynsrådene (jf. § 17), samt generalsekretær, leder NLM Norge, leder NLM utland, sentralstyrets medlemmer med to varamedlemmer og to medlemmer valgt av landsstyret i NLM ung.

Medlemmene av sentralstyret og medlemmene valgt av landsstyret i NLM ung møter med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett.

Kontrollkomiteen har møterett med observatørstatus.

Stemmer fra de regionale tilsynsrådenes representanter vektet etter antall misjonsfellesskap i deres respektive region med 1 stemme pr. 100 misjonsfellesskap. Inntil 100 misjonsfellesskap 1 stemme, inntil 200 misjonsfellesskap 2 stemmer, osv.

Rådsmøtet velger fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn blant sine medlemmer til nasjonalt tilsynsråd. Disse kan ikke være ansatt ved hovedkontoret eller i regionene.

Det nasjonale tilsynsrådet kan kalle inn personer som det mener bør være med på rådsmøtet, men bare valgte representanter har stemmerett.

Rådsmøtet konstituerer seg selv.

§ 14

De saker som rådsmøtet skal behandle, må utredes av nasjonalt tilsynsråd og være sendt rådsmøtets

medlemmer minst én måned før møtet blir holdt. Sakspapirene skal være offentlige. For saker der rådsmøtet gjør endelig vedtak, skal dette framgå av saksdokumentene.

Sentralstyret kan be rådsmøtet om å behandle saker av læremessig karakter. I tillegg skal rådsmøtet behandle læremessige dokumenter, uttalelser og veiledninger.

Dersom rådsmøtet tilrår overfor generalforsamlingen å gjøre grunnregelendringer av læremessig karakter, kan dette bare skje med 2/3 flertall i rådsmøtet.

Rådsmøtet avgjør med simpelt flertall hva som er grunnregelendring av læremessig karakter. Rådsmøtets medlemmer kan selv melde saker på rådsmøtets sakliste og kreve dem behandlet. Dette må skje innen tre måneder før møtet blir holdt. Rådsmøtet fatter endelig vedtak i lærespørsmål av prinsipiell karakter og i saker som er overlatt det av siste generalforsamling.

4.3.1.2 Rådsmøtets sammensetning

§ 13, 1. – 3. ledd opplyser om rådsmøtet sammensetning:

Med fulle rettigheter: Medlemmene i de regionale tilsynsrådene, generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland.

Med tale- og forslagsrett: Medlemmene av sentralstyret med 2 varamedlemmer og 2 medlemmer valgt av landsstyret i Misjonsambandet ung.

Møterett som observatører: Kontrollkomitéen.

Gjester: Det nasjonale tilsynsrådet kan invitere personer som det mener bør være med på rådsmøtet.

4.3.1.3 Rådsmøtets ansvar og fullmakt.

«Rådsmøtet har et særlig læreansvar på vegne av hele organisasjonen.» (G22 § 13), «fatter endelig vedtak i læremessige spørsmål av prinsipiell karakter» og skal «behandle saker av læremessig karakter ... læremessige dokumenter, uttalelser og veiledninger» (G22 § 14).

1. Rådsmøtet er øverste læremyndighet i organisasjonen og vedtar læremessige dokument, uttalelser og veiledninger som forplikter organisasjonen.
2. Rådsmøtet kan behandle og avgjøre prinsipielle sider ved enkeltsaker som foreligger på regionalt eller lokalt nivå.
3. Rådsmøtet kan ikke behandle konkrete enkeltsaker som løftes opp fra regionalt eller lokalt nivå. Rådsmøtet er ingen utøvende instans.

4.3.2 Rådsmøtets avstemningsregler

1. Rådsmøtet tar sin avgjørelse ved simpelt flertall unntatt saker som følger av G22 § 14, 3. ledd.
2. De regionale representantene har individuell stemmerett i forhold til antall misjonsfelleskap som er registrert ved siste årsskiftet før møtet holdes, jfr. § 13, 4. ledd. Generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland har en stemme hver.
3. For øvrig vises til G22, § 13 og 14.

4.3.3 Nasjonalt tilsynsråd

4.3.3.1 Lovgrunnlag for nasjonalt tilsynsråd

G22 har slike bestemmelser:

§ 12

Nasjonalt tilsynsråd har et overordnet ansvar for åndelig tilsyn i organisasjonen og skal derfor oppdateres og involveres i arbeidet med åndelig tilsyn på nasjonalt nivå.

Nasjonalt tilsynsråd skal avlegge rapport til rådsmøtet samt forberede og kalle inn til rådsmøte minst en gang årlig.

Nasjonalt tilsynsråd består av fem tilsynsmenn og to varatisynsmenn valgt blant rådsmøtets valgte representanter. I tillegg møter generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland uten stemmerett. De valgte tilsynsmennene utpeker leder og nestleder.

De valgte representantene i tilsynsrådet skal

- godkjenne ansettelsen av generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland

- godkjenne ansettelse av misjonærer og landsarbeidere med forkynneransvar.

4.3.3.2 Sammensetning og valg

1. Nasjonalt tilsynsråd har fem tilsynsmenn med to varatisynsmenn.
2. Generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland møter i nasjonalt tilsynsråd uten stemmerett.
3. Tilsynsmennene med to varatisynsmenn velges i rådsmøtet blant de valgte representantene fra de regionale tilsynsrådene.
4. Nasjonalt tilsynsråd velges for tre år og valget skjer i første rådsmøte etter hver generalforsamling.
5. Generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland setter opp kandidatlisten som legges fram i rådsmøtet.
6. Tilsynsmenn kan gjenvelges 2 ganger.

4.3.3.3 Ansvar og mandat

«Nasjonalt tilsynsråd har et overordnet ansvar for åndelig tilsyn i organisasjonen og skal derfor oppdateres og involveres i arbeidet med åndelig tilsyn på nasjonalt nivå.» (G22 § 12)

4.3.3.4 Nasjonalt tilsynsråd sine arbeidsrutiner

1. Nasjonalt tilsynsråd bør ha fire møter pr. år og dessuten kunne møtes etter behov.
2. Rådet bør delta i ett av sentralstyrets møter årlig.
3. Generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland er nasjonalt tilsynsråd sin administrasjon.
4. Ansvar for føring av protokoll fra rådets møter ligger hos generalsekretæren.
5. Prokollen er et offentlig dokument, men rådet kan vedta at saker skal holdes utenfor den offentlige protokollasjonen.

4.3.3.5 Nasjonalt tilsynsråds forhold til rådsmøtet

1. Nasjonalt tilsynsråd er underlagt rådsmøtet.
2. Rådet er forpliktet til å følge rådsmøtets vedtak.
3. Rådet skal sette opp sakliste, utrede saker og innkalle til rådsmøte.
4. Rådet skal avlegge rapport til rådsmøtet om arbeidet i perioden fra forrige rådsmøte.
5. Nasjonalt tilsynsråd skal sammen med rådsmøtet legge planer for å utruste tilsynsmennene på det regionale og lokale nivået.

4.3.3.6 Nasjonalt tilsynsråds forhold til sentralstyret

1. Nasjonalt tilsynsråd skal hvert år delta i ett fellesmøte med sentralstyret.
2. Sentralstyret kan rådføre seg med rådet i saker etter behov.
3. Rådet kan på eget initiativ presentere sine vurderinger til sentralstyret i saker som ligger til rådets mandat.
4. Rådet skal vurdere og avgjøre om kandidater til stillinger som generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland er åndelig skikket til stillingene.

5. Rådet skal vurdere om kandidater er åndelig skikket til faste stillinger som landsarbeidere og utsendinger hvor oppgaven er veiledning og forkynnelse av Guds ord.
6. Rådet kan overprøve sentralstyrevedtak i saker som etter rådets vurdering strider mot NLM sine bekjennesskrifter og teologiske veiledninger.

4.3.3.7 *Nasjonalt tilsynsråds forhold til generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland*

1. Nasjonalt tilsynsråd er overordnet generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland i saker som ligger innafor rådets mandat.
2. Rådet skal være rådgivende og til støtte for generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland i deres tjeneste som tilsynsansvarlige.
3. Generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland har ansvar for å følge opp og gjennomføre rådet avgjørelser.
4. Rådet kan delegere ansvaret i pkt. 5 i forrige avsnitt til generalsekretær og gi retningslinjer for oppgaven.

4.3.3.8 *Nasjonalt tilsynsråds forhold til regionen*

1. Nasjonalt tilsynsråd har overordnet tilsynsansvar for regionene.
2. Rådet har tilsynsansvar for arrangement og arbeid som skjer i regi av hovedkontoret.
3. Rådet kan veilede de regionale tilsynsrådene når de ber om det.
4. Dersom rådet mener at det på regionalt nivå tas avgjørelser som strider mot NLMs bekjennesskrifter eller teologiske veiledninger, kan rådet gripe inn overfor regionalt tilsynsråd.

4.3.3.9 *Nasjonalt tilsynsråds forhold til internasjonalt arbeid*

1. Nasjonalt tilsynsråd ivaretar sitt tilsynsansvar ved ansettelse av utsendinger.
2. Rådet har ikke noe tilsynsansvar for NLM sitt internasjonale arbeid. Tilsynsansvaret ligger til leder NLM utland.

4.4 Den regionale tilsynsordningen

4.4.1 Lovgrunnlaget for den regionale ordningen

Fra G22 § 16

Regionårsmøtet skal ... velge to faste representanter og en vararepresentant til regionalt tilsynsråd og rådsmøte.

Fra G22 § 17:

Det regionale tilsynsrådet har et særlig ansvar for å føre åndelig tilsyn i regionen og består derfor av menn. Regionalt tilsynsråd består av regionleder og to faste representanter og en vararepresentant valgt av regionårsmøtet for tre år.

Fra NR23 § 10:

1. *Det regionale tilsynsrådet har et overordnet åndelig tilsynsansvar i regionen.*
2. *Regionalt tilsynsråd består to valgte tilsynsmenn og en varatilsynsmann som velges for 3 år. Regionleder er medlem av rådet.*
3. *Regionalt tilsynsråd skal*
 - a. *godkjenne ansettelse av regionleder, ungleder og administrasjonsleder.*
 - b. *godkjenne fast ansettelse i alle stillinger med forkynneransvar*
 - c. *ha minst ett møte med regionstyret hvert år*
 - d. *orientere regionårsmøtet om sitt arbeid*
 - e. *representere regionen i Misjonssambandets rådsmøte*

f. fremme saker på vegne av regionen til rådsmøtet.

4. *Tilsynsrådet bestemmer hvilke saker som skal presenteres for regionstyret og regionårsmøtet, og hvilke som skal videresendes til det nasjonale tilsynsrådet.*

4.4.2 Sammensetning

1. Regionale tilsynsråd har tre tilsynsmenn og to varatilsynsmenn.
2. Regionleder er tilsynsmann og medlem i regionalt tilsynsråd i kraft av sin stilling.
3. Regionalt tilsynsråd fungerer i treårsperioder.

4.4.3 Valg

1. Alle fellesskap i regionene blir bedt om å melde til regionen om kandidater til regionalt tilsynsråd senest tre måneder for regionårsmøtet.
2. Avgående tilsynsråd setter opp liste på fire kandidater til regionalt tilsynsråd som legges fram for regionårsmøtet.
3. Regionårsmøtet rangerer ved avstemming hvem av de oppførte kandidatene som skal være tilsynsmenn og hvem som skal være varatilsynsmenn.
4. Valgte tilsynsmenn til rådet kan gjenvelges to ganger.

4.4.4 Tilsynsrådets arbeidsrutiner

1. Regionalt tilsynsråd konstituerer seg med leder og nestleder.
2. Regionleder er rådets sekretær.
3. Rådet har møter etter behov, men bør ha 4 møter pr. år.
4. Rådet skriver protokoll som skal lagres på en sikker måte.
5. Rådet bør arbeide for enstemmige vedtak.
6. Regionalt tilsynsråd møter regionstyret en gang hvert semester.

4.4.5 Ansvar og myndighet

1. Regionalt tilsynsråd har et overordnet tilsynsansvar for NLM sitt arbeid i regionen.
2. Tilsynsmennene skal være et forbilde som kristne medarbeidere i regionens fellesskap med en tjenende og lyttende holdning.
3. Rådet har et overordnet ansvar for at forkynnelsen og veiledningen som gis i regionen både i bredde og innhold er i samsvar med NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
4. Rådet har tilsynsansvar for arrangement og arbeid i regional regi.

4.4.6 Regionalt tilsynsråds forhold til lokalt arbeid

1. Regionalt tilsynsråd skal utarbeide en plan for hvordan de vil følge opp tilsynsansvaret overfor lokalt arbeidet.
2. Rådet skal veilede og gi råd til lokale tilsynsråd og tilsynsmann når ber om råd.
3. Rådet skal være rådgivende overfor styret i lokale fellesskap.
4. Rådet skal oppmuntre og støtte pastorer og tilsynsmenn i deres lokale tjeneste.
5. Rådet skal sørge for utrustende opplæring til lokale tilsynsråd og tilsynsmenn.
6. Regionalt tilsynsråd er overordnet lokalt tilsyn og styre i vurderingen av om kandidater er åndelig skikket til faste stillinger i lokale fellesskap.
7. Rådet skal gi råd til lokale fellesskap dersom det er fare for konflikt mellom styre og lokalt tilsynsråd.
8. Dersom rådet vurderer at det er gjort vedtak eller etablert en praksis som strider mot NLM sine bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger, har regionalt tilsynsråd myndighet til å gripe

inn. Dersom veiledning og samtaler ikke fører fram, kan regionalt tilsynsråd overprøve vedtak etter å ha rådført seg med nasjonalt tilsynsråd.

9. Dersom det ikke lykkes for lokale tilsyn å gi omsorgsfull veiledning til medlemmer i menigheten for å unngå at de taper rettigheter eller tjeneste, kan rådet gi lokalnivået råd og veiledning.
10. Rådet kan ikke ta avgjørelser i saker i lokale fellesskap eller være en ankeinstans i slike saker.

4.4.7 Regionalt tilsynsråds forhold til regionårsmøtet

Regionalt tilsynsråd skal i hvert regionårsmøte gi en generell orientering om sitt arbeid.

4.4.8 Regionalt tilsynsråds ansvar overfor regionstyret

1. Tilsynsrådet har en rådgivende funksjon overfor regionstyret i saker som berører tilsynsrådets mandat. Rådet skal derfor orienteres om sakslister til regionstyret.
2. Regionleder har ansvar for å informere om saker både i regionstyret og tilsynsrådet.
3. Tilsynsrådet skal vurdere om kandidater til region-, administrasjonsleder- og ungleder er åndelig skikket til å gå inn i slik tjeneste fordi disse stillingene har stor innflytelse på forkynnelsen og opplæringen som gis i regionens arbeid.
4. Rådet kan gripe inn i saker hvor styret etter tilsynsrådets mening blir gjort vedtak eller etableres en praksis som strider med NLMs bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger.
5. Rådet kan ta beslutning i saker hvor samtaler med og veiledning med regionstyret ikke fører fram. Rådet skal rådføre seg med nasjonalt tilsynsråd i slike saker.
6. Tilsynsrådet kan be regionstyret innlede prosess overfor ansatte som etter rådets mening forkynner, veileder eller lever i strid med NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

4.4.9 Regionalt tilsynsråds forhold til regionens ledergruppe

1. Tilsynsrådet skal gi råd og være til støtte for regionleder i hans ansvar som tilsynsman.
2. Regionleder skal utøve tilsynsansvar overfor de ansatte på vegne av regionalt tilsynsråd.
3. Regionalt tilsynsråd har myndighet til å gripe inn i saker hvor ledergruppen/regionleder etter rådets vurdering etableres praksis eller gjøres vedtak som strider mot NLMs bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger. Dersom veiledning og samtaler i slike saker ikke fører fram, skal regionalt tilsynsråd rådføre seg med nasjonalt tilsynsråd.

4.4.10 Regionalt tilsynsråds forhold til rådsmøtet

Regionalt tilsynsråd skal før hvert møte gi rådsmøtet en kort skriftlig orientering om det regionale tilsynsarbeidet.

4.4.11 Regionalt tilsynsråds forhold til nasjonalt tilsynsråd

1. Regionalt tilsynsråd kan søke råd hos nasjonalt tilsynsråd.
2. Regionalt tilsynsråd skal rådføre seg med nasjonalt tilsynsråd i saker hvor vedtak eller praksis på lokalt nivå eller i regionstyret strider mot NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
3. Nasjonalt tilsynsråd er overordnet regionalt tilsynsråd.
4. Tilsynsrådet kan søke råd hos nasjonalt tilsynsråd i saker der vedtak og praksis på lokalt nivå strider mot NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
5. Oppstår det uenighet mellom regionstyret og regionalt tilsynsråd, kan saken legges fram for leder Norge og nasjonalt tilsynsråd og be om råd.

4.5 Den lokale tilsynsordningen

Dokumentet MOS grupperer NLM sitt lokale arbeid slik:

- **Smågrupper:** Lag, misjonsforeninger og smågrupper/bibelgrupper
- **Fellesskap:** Større fellesskap som arrangerer offentlige (også faste) møter, og som tilbyr et utvalg av kasualia (dåp, konfirmasjon, vigsel/velsigning av ekteskap, begravelse).
- **Menigheter:** Forsamlinger som tar åndelig ansvar for sine medlemmer hele livsløpet og tilbyr kasualia for hele livsløpet.

4.5.1 Valg av tilsynsordning

Misjonsfellesskapet avgjør ut fra selvforståelse, størrelse og aktivitet hvordan det lokale tilsynet skal organiseres.

På lokalt nivå kan følgende alternativer velges for lokalt tilsyn:

- a. Det velges tilsynsråd.
- b. Det velges en tilsynsmann.
- c. Ansatt eller frivillig pastor er tilsynsmann.
- d. Smågrupper/lag knyttet til en menighet/forsamling er under menighetens/forsamlingens tilsyn.
- e. Regionens tilsynsråd har tilsynsansvar med de begrensninger det medfører.

Årsmøtet i misjonsfellesskapene avgjør hvilken tilsynsordning som skal velges.

4.5.2 Generelt om lokalt tilsyn

1. Tilsynsrådet/tilsynsmannen tjener etter retningslinjene for tilsynsordningen i NLM.
2. Saker lokalt skal behandles og avgjøres lokalt.
3. Styret leder arbeidet i fellesskapet og har et åndelig ansvar.
4. Tilsynsrådet/tilsynsmannen er en del av forsamlingens lederskap med «særskilt hyrde- og læreansvar».
5. Tilsynsrådet/tilsynsmannen skal ikke engasjere seg i varslingsaker eller saker som skal behandles etter «Retningslinjer for håndtering av seksuelle krenkelser».

4.5.3 Sammensetning lokalt tilsynsråd

1. Ett tilsynsråd skal ha tre tilsynsmenn med en varatilsynsmann. Hvor en har tilsatt/frivillig pastor er pastor en av tre tilsynsmenn i kraft av sin stilling.
2. Det vises for øvrig til punktet «Valg av tilsynsordning» ovenfor om hvordan tilsynsordningen skal tilrettelegges.

4.5.4 Valg når fellesskapet velger ordningen med tilsynsråd

1. Styret henvender seg til medlemmene tre måneder før årsmøte og ber de komme med forslag til kandidater til tilsynsmenn.
2. Hvor en har pastor legger styret sammen med avgående tilsynsråd legger fram for årsmøtet en liste med tre kandidater hvorav to skal velges som tilsynsmenn, mens den tredje velges som varatilsynsmann. Hvor en ikke har pastor legger en fram for årsmøtet fire kandidater, hvor tre velges som tilsynsmenn, og en som varatilsynsmann.
3. Tilsynsmenn er avhengig av medlemmenes tillit i sin tjeneste og velges med 2/3 flertall.
4. Dersom kandidatene ikke oppnår 2/3 flertall, må styret sammen med avgående tilsynsråd fremme nye tilsynsmenn for et ekstraordinært årsmøte. Valget ved annengangs behandling avgjøres med simpelt flertall.
5. Tilsynsmenn velges for 2 år og kan gjenvelges for 2 nye perioder. Etter ett års opphold kan tidligere tilsynsmann velges på nytt.
6. Tilsynsrådet konstituerer seg selv.

4.5.5 Valg dersom fellesskapet velger ordningen med en tilsynsmann

1. Ansatt eller frivillig pastor i slikt fellesskap er pålagt lokalt tilsynsansvar.
2. Dersom fellesskapet bestemmer seg for å velge en tilsynsmann, følges samme prosedyre som for tilsynsråd. Årsmøte vil da stemme over om de godkjenner den styret har utpekt som kandidat som tilsynsmann.

4.5.6 Den lokale tilsynsordningen overfor fellesskapet og medlemmene

1. Tilsynsmennene bør være til stede og tilgjengelige på fellesskapets samlinger og tjene etter sine nådegaver og utrustning.
2. Tilsynsmennene skal være ydmyke tjenere og stå fram som forbilder i liv og lære.
3. Tilsynsmennene skal oppmuntre, støtte og ha åndelig omsorg for medlemmene for at de skal bli bevart i troen.
4. Tilsynsmennene skal be for medlemmene og fellesskapet.
5. Tilsynsmennene skal veilede medlemmer som ser ut til å være på vei bort fra troen og et kristent liv for at de skal bevare og frelsen i Jesus Kristus. Skulle veiledningen ikke lykkes, kan tap av medlemsrettigheter eller tjeneste bli aktuelt.
6. I saker hvor medlemmer kan miste noen av sine medlemsrettigheter, skal tilsynsmennene rådføre seg med regionalt tilsynsråd.
7. Tilsynsmennene skal se til at forkynnelsen samsvarer med NLMs bekjennelsesskrifter og veiledninger i bredde og innhold.
8. Tilsynsmennene skal se til at sakramentene forvaltes i samsvar med Bibel og bekjennelse.
9. Tilsynsmennene skal salve og be for syke når de ber om det. (Jak 5,14-16).

4.5.7 Lokalt tilsyn overfor styret i misjonsfellesskap med tilsynsråd

1. Styret leder arbeidet i misjonsfellesskapet.
2. Tilsynsrådet gir styret råd når de ber om det.
3. Styreleder eller pastor har ansvar for at tilsynsrådet er orientert om styrets sakliste.
4. I saker hvor en vurdering innenfor tilsynsrådets mandat bør telle med, kan det gi styret råd.
5. I saker hvor en vurdering med hyrde- og læreperspektivet skal være avgjørende, har tilsynsrådet overordnet myndighet i forhold til styret.
6. Tilsynsrådet er overordnet styret når det etter rådets vurdering blir gjort vedtak eller etableres praksis som strider mot NLMs bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger. I slike saker kan tilsynsrådet gripe inn etter å ha rådført seg med regionalt tilsynsråd.
7. Tilsynsrådet skal ha mulighet til å komme med innspill om forkynnelse og forkynnere når kommende semester planlegges.
8. Dersom det forkynnes eller veiledes i strid med NLMs bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger, tar tilsynsrådet situasjonen opp med styret. Rådet er overordnet styret i slike saker.
9. Før regionstyret ansetter medarbeidere i forsamlingen, skal tilsynsrådet kunne uttale seg om innstilte kandidater etter å ha vurdert deres åndelige skikkethet. Styret og tilsynsrådet sender en felles anbefaling til regionstyret, og prioriterer kvalifiserte kandidater. Det er det regionale tilsynsrådet som foretar den endelige vurderingen av åndelig skikkethet, mens regionstyret har ansvaret for selve ansettelsen.

4.5.8 Det lokale tilsynsordningens forhold til regionalt tilsynsråd

1. Lokalt tilsyn kan be regionalt tilsynsråd om råd.

2. Lokalt tilsynsråd skal søke råd hos regionalt tilsyn i saker hvor det vurderes at styret har gjort vedtak eller etablert praksis som bryter med NLMs bekjennesskrifter eller teologiske veiledninger.
3. Lokalt tilsyn skal søke råd hos regionalt tilsynsråd dersom veiledning av medlemmer ikke lykkes og tap av medlemsrettigheter eller tjeneste vurderes.
4. Regionalt tilsynsråd er overordnet lokalt tilsynsråd i saker hvor det etter regionalt tilsynsråd sin vurdering blir gjort vedtak eller etableres praksis som strider med NLMs bekjennesskrifter eller teologiske veiledninger.
5. Tilsynsrådet skal rådføre seg med regionalt tilsynsråd dersom det ser ut til å utvikle seg til konflikt mellom forsamlingens tilsynsråd og styret.
6. Tilsynsmennene skal delta i opplæring for tilsynsmenn NLM gir for å bli utrustet til tilsynstjenesten.
7. Tilsynsråd kan be regionalt tilsynsråd melde en sak på prinsipielt grunnlag til behandling i rådsmøtet.

5 Overgangsordninger ved etablering av tilsynsordningen

5.1 Innledning

Fra en ordning hvor hovedstyret har hatt det formelle tilsynsansvaret, skal det nå etableres en ny tilsynsordning med ulike roller på de tre nivåene i NLM. I kapittel 5 blir det foreslått overgangsløsninger for at dette kan skje på en forsvarlig måte før tilsynsorganene på ulike nivåer er etablert. Hele kapittel 5 kan slettes når tilsynsordningen er etablert på alle nivå i organisasjonen.

5.2 Framdrift i etableringen

1. Generalforsamlingen 2022 vedtok endrede grunnregler med en ny organisasjonsstruktur for tilsyn i juli 2022.
2. Hovedstyret vedtok «Normallov for region» desember 23. Regionene behandlet og vedtok sin versjon på regionårsmøtene våren 2024.
3. Våren 2025 skal regionårsmøtene velge tilsynsmenn til regionale tilsynsråd.
4. Sommeren 2025 skal generalforsamlingen få seg forelagt mer detaljer om samarbeidsrelasjonen mellom sentralstyre og nasjonalt tilsynsråd, og gjøre de avsluttende vedtak om innføring av tilsynsordningen på nasjonalt plan.
5. Høsten 2025 avholdes det første rådsmøte med de regionvalgte tilsynsmennene.
6. Rådsmøtet 2025 velger nasjonalt tilsynsråd.
7. Etableringstidspunkt for innføring av tilsynsordningen på lokalt nivå er ikke avklart. Flere menigheter og fellesskap har allerede etablert sine tilsynsråd. Og forslaget er at misjonsfellesskapene på sine årsmøter vinteren 2026 vurderer og vedtar hvordan de vil organisere tilsyn og eventuelt får på plass tilsynsråd/tilsynsmenn.

Når dette er gjennomført, er tilsynsordningen etablert i samsvar med forutsetningene i «Menighetstenkning og organisasjonsstruktur i Misjonssambandet» og etter grunnreglene vedtatt av GF 2022.

Overgangsordningene strykes når tilsynsordningen er etablert på alle nivå. Sannsynligvis kan det skje fra 01.07.2026.

5.3 Overgangsordninger

Valg av de første tilsynsrådene/tilsynsmennene kan ikke skje slik det er beskrevet i retningslinjene i kapittel 4. For de regionale tilsynsrådene og de lokale tilsynsrådene må etableringen skje slik:

5.3.1 For regionale tilsynsråd

- Alle fellesskap i regionene kontaktes om å melde inn aktuelle kandidater 3 måneder før regionårsmøtene.
- Regionstyret setter opp liste med 4 kandidater som legges fram for regionårsmøtene.
- Regionårsmøtet posisjonerer de 4 kandidatene som 2 tilsynsmenn og 2 varatilsynsmenn ved avstemming.
- Regionleder er tredje medlem i tilsynsrådet.

5.3.2 For lokale tilsynsråd i fellesskap som har pastor og har vedtatt å ha tilsynsråd

- Alle medlemmer i fellesskapet oppfordres innen 3 måneder før årsmøtet å melde inn kandidater til tilsynsrådet.
- Styret i fellesskapet setter opp tre kandidater som legges fram for årsmøtet.
- Årsmøtet posisjonerer så disse tre kandidater – to som medlemmer i tilsynsrådet og den tredje som varatilsynsmann.
- Pastor er den tredje medlem i felleskapets tilsynsråd.

5.3.3 Tilsynsordning i fellesskap med ansatt eller ulønnet pastor og som har valgt ordning med en tilsynsmann

Tilsynsansvaret ligger da på den som har oppgaven som pastor.

5.3.4 Tilsynsordning i fellesskap som ikke har egen pastor

Etter forslag fra styret godkjenner årsmøte hvem som skal være tilsynsmann.